

MEDIÁLNA KULTÚRA
VO VYUČOVANÍ
SLOVENSKEHO JAZYKA
AKO CUDZIEHO
JAZYKA

Učebné texty, materiály, námety

MÁRIA BELÁKOVÁ, JURAJ HLADKÝ

Mediálna kultúra vo vyučovaní slovenského jazyka ako cudzieho jazyka

(Media Culture in Slovak Language Teaching as a Foreign Language)

Mária Beláková, Juraj Hladký

Trnava 2023

OBSAH

Úvod	4
I. Propedeutika mediálnej didaktiky v edukácii cudzieho jazyka	5
II. Možnosti využívania médií vo vyučovaní cudzieho jazyka	21
III. Implementácia mediálnych technológií vo vzdelávaní so zameraním na aktivitu edukanta	27
IV. Výučbové softvéry v jazykovom vzdelávaní	83
V. Problémy pri využívaní špecifických médií vo vyučovaní slovenského jazyka ako cudzieho jazyka	114
Použitá literatúra	117
Použité internetové odkazy	118

ÚVOD

V predkladanej publikácii sú spracované učebné texty, materiály a námety k predmetu mediálna kultúra vo vyučovaní slovenského jazyka ako cudzieho jazyka. Text je koncipovaný formou koncíznych poznámok s cieľom poskytnúť používateľovi publikácie základnú obsahovú oporu pri realizácii vyučovacieho procesu v rámci daného predmetu. Publikácia je zameraná na stimulovanie rozvíjania moderných digitálnych zručností, ktoré môžu učiteľom slovenského jazyka ako cudzieho jazyka pomôcť efektívne začleniť mediálnu kultúru do príslušného vyučovacieho plánu. Predkladaný text obsahuje okrem teoretických poznámok aj námety na realizáciu vyučovacích hodín, pričom dôraz sa kladie predovšetkým na možnosti využívania inovatívnych digitálnych technológií v kontexte poznávania mediálnej kultúry. Text nie je určený na mechanickú reprodukciu, ale na stimuláciu tvorivých možností pedagógov využívajúcich vo vyučovaní slovenského jazyka ako cudzieho jazyka moderné technológie. V publikácii v dôsledku toho nedominuje teoretický, ale predovšetkým praktický, aplikačný rozmer. Vzhľadom na praktický rozmer publikácie a potrebu spracovať na obmedzenom priestore pomerne veľké množstvo alternatívnych vyučovacích stratégií (zahŕňajúcich využívanie moderných technológií), učebné materiály a jednotlivé námety sú uvedené v bodoch, t. j. formou prezentácie, ktorú možno použiť aj v samotnom vyučovacom procese.

Z obsahového hľadiska sa publikácia vnútorne člení na 5 hlavných tematických oddielov. V rámci predkladaných učebných materiálov sú spracované témy 1) propedeutika mediálnej didaktiky v edukácii cudzieho jazyka; 2) možnosti využívania médií vo vyučovaní cudzieho jazyka; 3) implementácia mediálnych technológií vo vzdelávaní so zameraním na aktivitu edukanta (tvorba myšlienkových máp, práca s filmom, TV reláciou, PC programom, internetom a i.); 4) výučbové softvéry v jazykovom vzdelávaní; 5) problémy pri využívaní špecifických médií vo vyučovaní slovenského jazyka ako cudzieho jazyka.

Veríme, že naša publikácia prispeje k zvýšeniu povedomia učiteľov slovenského jazyka ako cudzieho jazyka o súčasných možnostiach využívania produktov mediálnej kultúry a moderných digitálnych technológií vo vyučovacom procese.

1. PROPEDEUTIKA MEDIÁLNEJ DIDAKTIKY V EDUKÁCIÍ CUDZIEHO JAZYKA

MEDIÁLNA KULTÚRA

- spojenie *mediálna kultúra* (MK) je samo osebe viacznačné, a preto je nutné ho presnejšie definovať
- **MK ako súbor mediálnych produktov:** kultúrne produkty prezentované v médiách (filmy, hudba, knihy a pod.) a spôsob ich interpretácie v príslušnej spoločnosti
- **MK ako kompetencia spoločnosti:** schopnosť spoločnosti využívať mediálne produkty a mediálne technológie na získavanie adekvátnych informácií (alternatívne by sme mohli hovoriť o „mediálnej gramotnosti society“).

DIGITÁLNA KULTÚRA

- Širší význam
  - prejav digitálneho životného štýlu na úrovni vzorcov správania, vyznávaných hodnôt, používaných symbolov a spôsobov komunikácie (Tajtáková, 2016)
- Užší význam
  - prejavy umeleckej tvorivosti založené na využívaní digitálnych technológií (digi art, digitálna hudba, digitálne kultúrne dedičstvo, umenie nových a interaktívnych médií a pod.; Tajtáková, 2016)

MEDIÁLNA DIDAKTIKA

- = subdisciplína pedagogiky zaoberajúca sa využívaním médií v edukácii
- reaguje na požiadavky vedomostnej a digitálnej spoločnosti, resp. kultúry

CIELE MEDIÁLNEJ DIDAKTIKY VO VYUČOVANÍ SJ AKO CUDZIEHO JAZYKA

- reflektovať možnosti implementácie médií a nových technológií vo vyučovaní slovenského jazyka ako cudzieho jazyka
- prostredníctvom obsahov mediálnej kultúry rozvíjať jazykové kompetencie edukantov

- rozvoj schopností kritického porozumenia médiám a spôsobilosti ich aktívnej recepcie (Buckingham, 2005) a zároveň aktívnej produkcie v kyberprostredí
- vzdelávanie o médiách a o mediálnej komunikácii (ibid.) = informačná, resp. infromatická príprava
- **formovanie mediálnych kompetencií, resp. mediálnej gramotnosti**

INFORMATICKÁ PRÍPRAVA AKO PREDPOKLAD VYUŽÍVANIA MODERNÝCH OBSAHOV MEDIÁLNEJ KULTÚRY VO VYUČOVANÍ CUDZIEHO JAZYKA

- technologický, inštrumentálny, sociálny a kultúrny rozmer (Maury&Serres, 2010)
- informačné, resp. informatické učenie (vytváranie metaznalostí, metazručností u edukantov i edukátora)
- formovanie informačnej gramotnosti

INFORMAČNÁ GRAMOTNOSŤ (INFORMATION LITERACY)

- synonymá: I kompetencia (Information Competency), I prax (I. Fluency), I kultúra (I. Culture), kultúra informácie, infokultúra, kyberkultúra, mediácia (Maury&Serres, 2010; Misako, 2010)
- v užšom zmysle – súčasti: mediálna gramotnosť, počítačová G, digitálna, internetová, sieťová, hyper, multimedialna, resp. TRANSLITERACY (fr. translittératie)
- definícia: schopnosť posúdiť význam informácie, následne ju vyhľadať adekvátnym spôsobom, interpretovať, efektívne využiť

- schopnosť formovaná prostredníctvom mediálnej výchovy
- spôsobilosť recipovať a dešifrovať mediálne obsahy prezentované rozličnými informačnými kanálmi

MEDIÁLNA KOMPETENCIA

- schopnosť interpretovať a kriticky hodnotiť mediálne obsahy, kriticky selektovať obsahy mediálnej ponuky (nebyť pasívnym konzumentom predkladaných obsahov)
- rozlišovať pravdivé a nepravdivé informácie (hoaxy)
- schopnosť kriticky recipovať mediálne obsahy (nad konzumnou úrovňou), byť schopný mediálne obsahy produkovať
- schopnosť narábať s médiami, spôsobilosť prijímať a interpretovať mediálne obsahy a aktívne sa zúčastňovať na procese mediálnej komunikácie (Buckingham, D., 2005)

MEDIÁLNA KOMPETENCIA V ŠVP

- schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi,
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú),

MEDIÁLNA KOMPETENCIA V ŠVP

- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií,
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

(https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/medialna_isced2.pdf)

POZÍCIA MEDIÁLNEJ VÝCHOVY V PEDAGOGICKÝCH DOKUMENTOCH

- ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM – Mediálna výchova (Prierezová téma), ISCED 2. Bratislava: ŠPÚ, 2010. Štátny vzdelávací program: <https://www.statpedu.sk/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/svp-druhy-stupen-zs/prierezove-temy/>
- Konceptia mediálnej výchovy v kontexte celoživotného vzdelávania: <https://www.culture.gov.sk/uncat/koncepcia-medialnej-vychovy-v-sr/>
- V Českej republike: VERNER, Pavel: Mediální výchova (průřezové téma). 2016 (na porovnanie)

PERIODIKUM O MEDIÁLNEJ VÝCHOVE

- *Media Literacy and Academic Research*: <https://www.mlar.sk/>

(Faculty of Mass Media Communication, University of SS. Cyril and Methodius in Trnava; novinky: <https://medialnavychova.sk/>)

TRANSLITERACY (TRANSLITERÁCIA)

- = schopnosť čítať, písať, komunikovať prostredníctvom rozličných platforiem, nástrojov a prostriedkov komunikácie, od ikonografie k ústnosti cez ručné písanie, publikovanie, televíziu, rozhlas, kino až po sociálne siete... (Kerneis, 2010)
- komplexná schopnosť používať rozličné techniky v mediálnom priestore

E- VYUČOVANIE/E-LEARNING

- zahŕňa rozličné formy vzdelávania, napr. samoštúdium, otvorený tréning, doučovanie
- nutná didaktizácia informácií z a-pedagogických zariadení (Morandi, 2010)
- e-learningové materiály: www.e-slovak.sk

2. MOŽNOSTI VYUŽÍVANIA MÉDIÍ VO VYUČOVANÍ CUDZIEHO JAZYKA

MEDIÁLNE PRODUKTY VO VYUČOVANÍ SJ

- moderné prístupy k vyučovaniu cudzích jazykov kladú dôraz na spätosť jazyka s kultúrou → oboznamovanie sa s kultúrnymi produktmi na účel porozumenia socio-kultúrnych implikácií používania určitých jazykových prostriedkov
- vo vyučovaní slovenského jazyka možno využiť takmer všetky druhy mediálnych produktov: filmy, hudobné skladby, rozhlasové vysielanie, podcasty a pod.

SPOZNÁVANIE MEDIÁLNYCH PRODUKTOV

- porovnávací prístup: porovnávanie známej a novej kultúry (využiteľné najmä v kultúrne homogénnej triede)
- prístup zameraný na cudziu kultúru: poznávanie novej kultúry bez systematickej explicitnej komparácie s inou kultúrou (vhodné v kultúrne heterogénnych triedach)

VYUŽITIE MEDIÁLNYCH PRODUKTOV

- **motivácia** – možnosť zaujať, ozvláštniť vyučovanie
- **flexibilita** – prispôsobenie obsahu vyučovania podľa prevládajúcich záujmov v triede
- **autenticita** – práca s produktmi reálnej jazykovej praxe

DRUHY MEDIÁLNYCH PRODUKTOV

- auditívne – rádio, podcast...
- neauditívne textové – kniha, časopis...
- neauditívne textovo-obrazové – kniha, časopis, komiks...
- audio-vizuálne nesituačné – prednáška, diskusia...
- audio-vizuálne situačné – film, seriál, dokument...

Zamyslite sa nad tvrdením:

„Silnejúci vplyv nových médií má vplyv na obrazové vnímanie – deti výrazne preferujú obraz pred zvukovými či písomnými informáciami. Túto skutočnosť treba zohľadniť pri príprave materiálov a vychádzať predovšetkým z vizuálnych podnetov.“ (Kvapil a kol., 2018)

MOŽNOSTI VYUŽITIA NIEKTORÝCH MEDIÁLNYCH PRODUKTOV

- **film, video** – audio-vizuálne podnety, ktoré môžu vo veľkej miere prispieť k lepšiemu osvojeniu cudzieho jazyka – jazyk je zreteľne situačne ukotvený (okrem videí, ako sú prednášky a pod.); obsahy však majú vlastnú dynamiku, ktorá pri bežnom pozeraní nezávisí od študenta a dané tempo nemusí každému vyhovovať
- **kniha, časopis** – súčasťou učenia sa jazyka je osvojovanie si pravopisných návykov + dynamiku obsahov riadi študent
- **rádio, podcast** – vhodné na tréning vnímania hovorenej reči (vizuálne stimuly vo videách môžu pôsobiť rozptyľujúco)
- **hudobné skladby** – využiteľné vo fázach voľnejšej výučby s cieľom poskytnúť študentom možnosť psychologického uvoľnenia

3. IMPLEMENTÁCIA MEDIÁLNYCH TECHNOLOGIÍ VO VZDELÁVANÍ SO ZAMERANÍM NA AKTIVITU EDUKANTA

E-LEARNINGOVÉ ZDROJE

- 1. *textové*** (Word, PowerPoint, PDF...);
- 2. *multimediálne*** (video – internet, audio – podcasty, MP3, CD...; nosiče – USB, DVD/Blue Ray);
- 3. *aplikácie*** (programy – v PC, dataprojektore + interaktívnej tabuli; encyklopédie – CD, DVD; interaktívne vzdelávacie dokumenty).

TEXTOVÉ DOKUMENTY

Microsoft
PowerPoint

Microsoft
Excel

WORD (INDIVIDUÁLNA PRÁCA EDUKANTA)

The screenshot shows the Microsoft Word 2016 interface. The title bar reads "text pravopis.docx - Microsoft Word". The ribbon is set to "Domov" (Home) with the "Styly" (Styles) group selected. The document content is as follows:

Text si pozorne prečítajte:

Rybár chytal pri brehu **riby**. Zrazu uvidel **vydru** riečnu. Plávala v bystrom potoku. Iste lovila nejakú **korysť**. Už sa obližovala mlsným **jazykom**. Popri nej však plávali iba drobné korytnačky.

1. Zvýraznite červenou farbou slová s pravopisnou chybou.
2. Nájdite tieto slová v Pravidlách slovenského pravopisu. Overtte si správnosť svojej odpovede.
3. Slová, ktoré ste neurčili správne, vypíšte na voľný riadok.
vydra _____
4. Nájdite na internete význam tohto slova (skopírujte aj zdroj).
vydra – vodný cicavec
https://sk.wikipedia.org/wiki/Vydra_rie%C4%BDna
5. Utvorte vetu, v ktorej sa bude nachádzať slovo z úlohy 4.
Srsť vydry je tmavohnedá.
6. Chybné slová v texte opravte: (ryby, korieš, jazykom)

The interface also shows a "Navigácia" (Navigation) pane on the left with instructions: "Tento dokument neobsahuje nadpisy. Ak chcete vytvoriť navigačné karty, vytvoríte v dokumente nadpisy použitím štýlov nadpisov." The status bar at the bottom indicates "Strana 1 z 1" and "14:27 15. 3. 2022".

SKUPINOVÁ PRÁCA EDUKANTOV

Metodická poznámka: Študenti sú rovnomerne rozdelení do 5 skupín podľa farby klobúkov. Pedagóg prezentuje modrý klobúk. Ich cieľom je popísať danú situáciu podľa farby klobúka.

biely: nestranný, nehodnotí, prináša iba fakty, dáta, neinterpretuje

červený: prejavujú sa emócie, spontaneita, pocity, intuícia

žltý: pozitívne stránky, optimistické, prednosti problematiky

čierny: upozorňuje na riziká, kritizuje, opatrný postoj

zelený: kreativita, pridáva vlastné nápady, impulzy

modrý: organizuje, riadi, vedie, zhrňa závery, zapisuje výroky

1. Individuálne si prečítajte text (<https://nanicmama.sme.sk/ona-a-on/slohova-praca-ziaka-na-temu-moji-rodicia>):

Rodičia sa delia na dve časti: matku a otca.

Matka sa ešte rozdeľuje na ženu v domácnosti a v zamestnaní. Doma sa potom ešte skladá z manželky, matky, kuchárky, upratovačky, práčky, nakupovačky, účtovníčky, vychovávateľky... ostatné si nepamätám, ale mama toho vie vymenovať viac, ako napr. slúžka, otrok a iné. Matka sa vyznačuje tým, že sa zázračne nachádza na viacerých miestach naraz, vie v jednej chvíli myslieť na sto vecí.

Otec sa neskladá ani nerozdeľuje. Nachádza sa v zamestnaní a doma, ale doma ho nájdete málokedy. Okrem raňajkovania a večerania, keď sedí pri stole, vyskytuje sa obyčajne v kresle alebo na gauči a býva zakrytý novinami. Či vie násobilku, neviem, ale písať asi nevie, lebo žiacku knižku mi ešte ani raz nepodpísal. Ani to ešte nie je preskúmané, prečo patrí do skupiny rodičov, keď na rodičovské združenie vôbec nechodí.

Pán učiteľ povedal, aby sme sa pri písaní tejto úlohy zamysleli nad prácou svojich rodičov. V škole pridelujú žiaka, ktorý riadne nepracuje, čiže neučí sa, dobrému a usilovnému žiakovi, aby sa pri ňom niečo naučil. A tak si myslím, že pri sobášii pridelujú mužov ženám, aby ich ženy niečomu dobrému naučili a mali na nich dobrý vplyv. Mojej mame sa to zatiaľ nepodarilo.

2. Podľa farby klobúka, ktorá Vám bola pridelená, napíšte k textu aspoň 5 informácií.

Píšte sem.

3. Vaše informácie pošlite spolužiakom s rovnakou farbou klobúka, akú máte Vy.

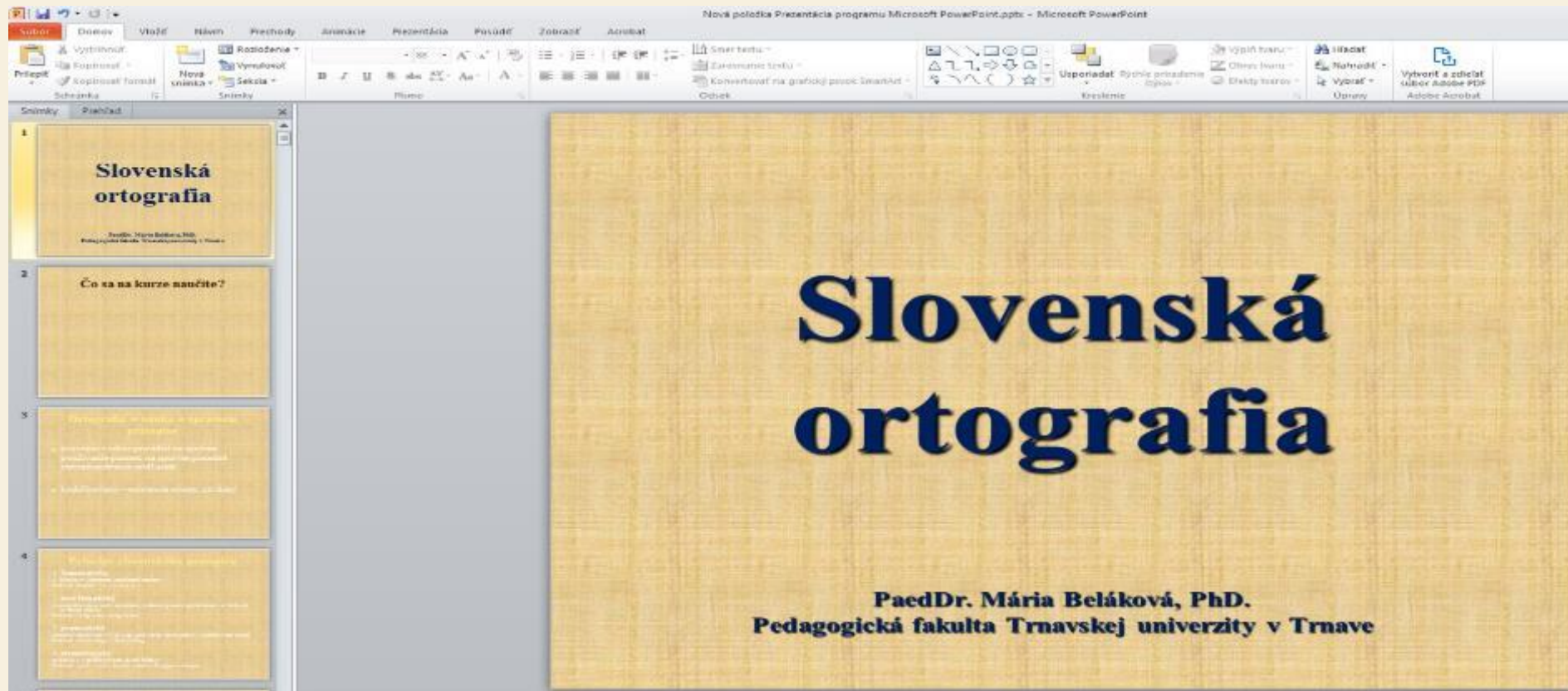
4. Prečítajte si hodnotenia ostatných. V rámci skupiny sformulujte závery. Odošlite ich ostatným skupinám. |

ŠTRUKTÚRA EFEKTÍVNEJ PREZENTÁCIE

1. názov lekcie, kurzu
2. vymedzenie kompetencií
3. štruktúra kurzu, osnova
4. slajdy s obsahom kurzu
5. zhrnutie
6. použitá literatúra
7. poďakovanie

PRÍKLAD 1. NÁZOV LEKCIE, KURZU

2. VYMEDZENIE KOMPETENCIÍ

Slovenská ortografia

Doc. Dr. Mária Šoliová, PhD.
Katedra pedagogiky, Bratislava, SR

Čo sa na kurze naučíte?

- používať pravidlá slovenskej ortografie v praxi;
- základné teoretické poznatky o slovenskej ortografii a pravopisných princípoch;
- zákonitosti osvojovania pravopisu u žiakov;
- metodické námety na výučbu ortografie;
- metodiku hodnotenia a klasifikácie žiackych pravopisne orientovaných prác;
- rozlišovať druhy pravopisných cvičení.

3. OSNOVA KURZU

Nová položka Prezentácia programu Microsoft PowerPoint.pptx - Microsoft PowerPoint

Osnova kurzu

1. Propedeutika ortografie – ortografické pravidlá;
2. Pravopisné princípy – historický exkurz, uplatnenie v pedagogickom procese;
3. Mechanizmus osvojovania pravopisu žiakmi (pravopisná vedomosť – zručnosť – návyk);
4. Typológia a metódy práce s pravopisnými cvičeniami, vrátane ich klasifikácie a hodnotenia;
5. Praktické pravopisné cvičenia.

Kliknite sem a zadajte poznámky.

Slovenská ortografia

Práčka: Mária Bilková, PhD.
Pedagógická fakulta, Trnávskaj univerzita

Čo sa na kurze naučíte?

- používať pravidlá slovenskej ortografie v praxi;
- základné teoretické poznatky o slovenskej ortogrfii a pravopisných princípoch;
- základných mechanizmov osvojovania pravopisu u žiakov;
- metodické námety na využitie ortografie;
- metódy hodnotenia a klasifikácie žiakových pravopisných orientovaných prác;
- realizovať ďalšie pravopisných cvičení.

Osnova kurzu

- Propedeutika ortografie – ortografické pravidlá;
- Pravopisné princípy – historický exkurz, uplatnenie v pedagogickom procese;
- Mechanizmus osvojovania pravopisu žiakmi (pravopisná vedomosť – zručnosť – návyk);
- Typológia a metódy práce s pravopisnými cvičeniami, vrátane ich klasifikácie a hodnotenia;
- Praktické pravopisné cvičenia.

Pravopisné princípy a historický exkurz

- pravopis – súčasť gramatiky a spravidla neoddeliteľná súčasť jazyka;
- základnými princípy – základnými pravidlami.

Pravopisné princípy a historický exkurz

1. Zásady
2. Zásady

Princípy slovenského pravopisu

1. fonematický

(1 hláska = 1 písmeno, ustálenosť znakov)

Príklad: *študent* = š, t, u, d, e, n, t

2. morfematický

(nerespektovanie znel. asimilácie, jednotné písanie spoluhlások vo všetkých tvaroch slova)

Príklad: *chlap ostal, chlap zostal*

3. gramatický

(rozlišovanie tvarov N pl. a sg. príd. mien vzoru pekný; výnimka vzor cudzí)

Príklad: *dobrí chlapi – dobrý chlap*

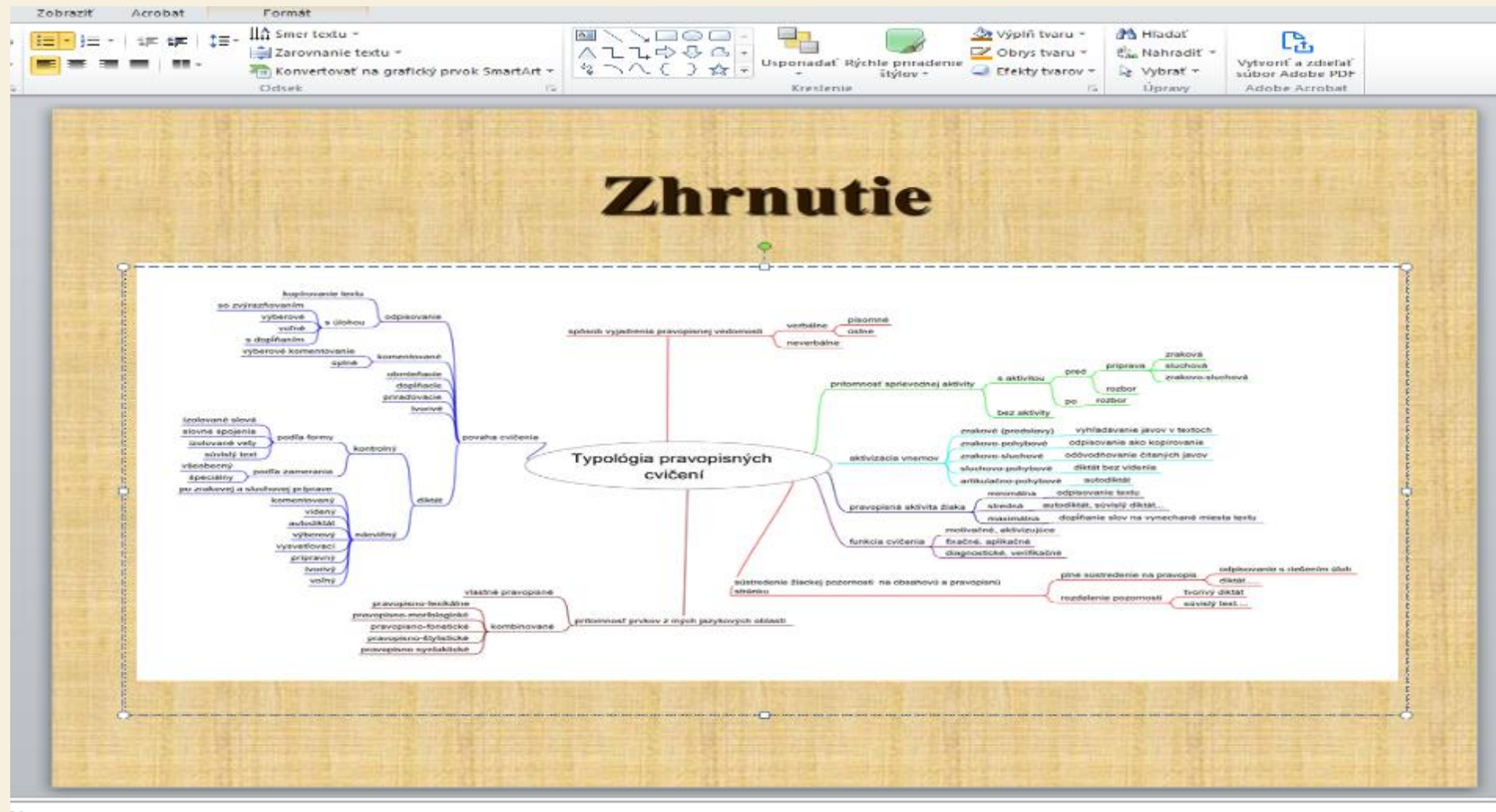
4. etymologický

(písanie i, y podľa pôvodu, aj iné hlásky)

Príklad: *ryža – rizoto, skryša – skriňa, Röntgen – röntgen*

5. ZHRNUTIE

6. ZOZNAM LITERATÚRY

Použitá literatúra

Pravidlá slovenského pravopisu 4., nezmenené vydanie. Red. M. Považaj. Bratislava: Veda 2013. 592 s. ISBN 978-80-224-1331-2.

Pravidlá slovenského pravopisu. Red. M. Považaj. 3. vyd. Bratislava: Veda 2000. 590 s. ISBN 80-224-0655-4

Pravidlá slovenského pravopisu. Red. M. Považaj. 2. vyd. Bratislava: Veda 1998. 573 s. ISBN 80-224-0532-9

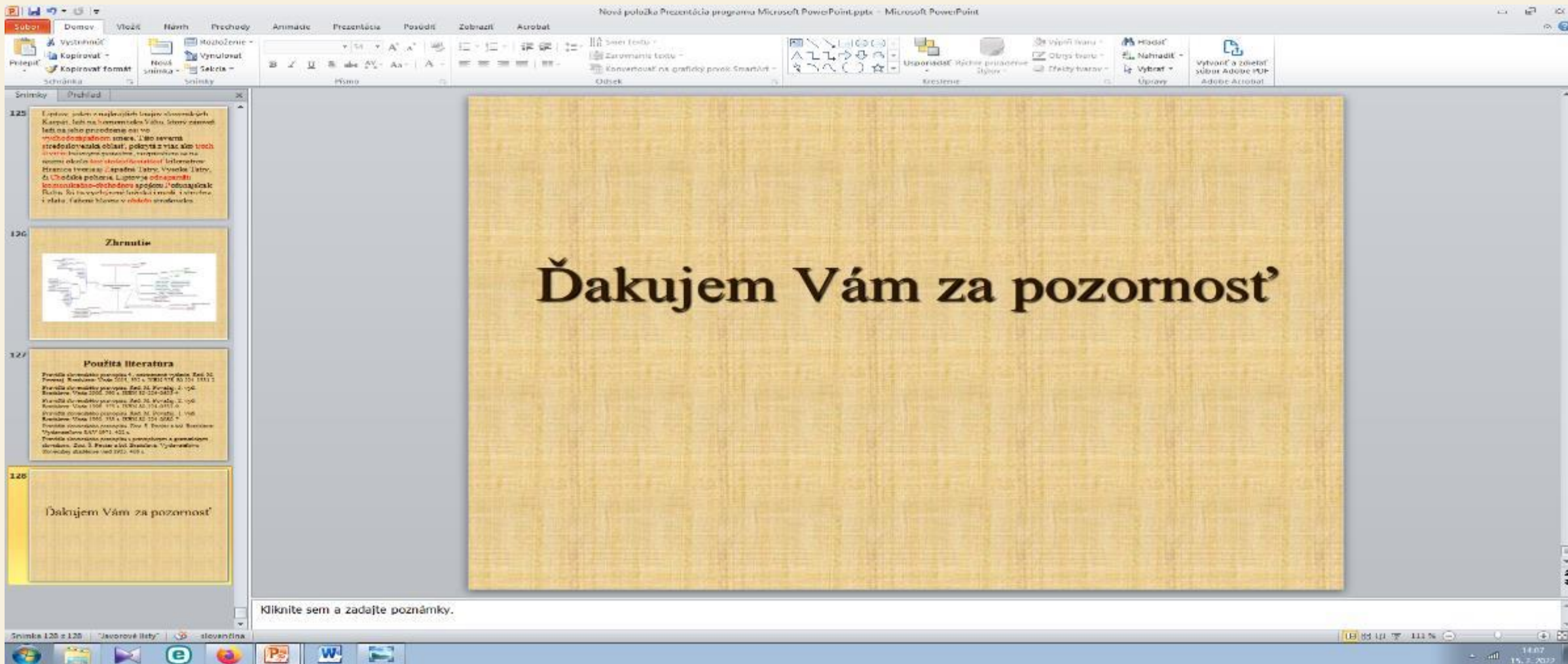
Pravidlá slovenského pravopisu. Red. M. Považaj. 1. vyd. Bratislava: Veda 1991. 533 s. ISBN 80-224-0080-7

Pravidlá slovenského pravopisu. Zost. Š. Peciar a kol. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1971. 422 s.

Pravidlá slovenského pravopisu s pravopisným a gramatickým slovníkom. Zost. Š. Peciar a kol. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1953. 408 s.

Kliknite sem a zadajte poznámky.

7. POĎAKOVANIE

ZÁSADY EFEKTÍVNEJ PREZENTÁCIE

- * **prezentácia rozpráva príbeh**
- * 5 – 7 riadkov textu na 1 slajd
- * 6 – 7 slov v 1 riadku
- * stručná, kompaktná, zrozumiteľná, ľahko čitateľná
- * písmo Arial, veľkosť 22 – 24 v texte, 32 v nadpise
- * kvalitné ilustrácie, fotografie, videá a pod.
- * kontrastná farba písma a pozadia
- * zoznam použitej literatúry

NÁMET NA PRÁCU VO DVOJICI

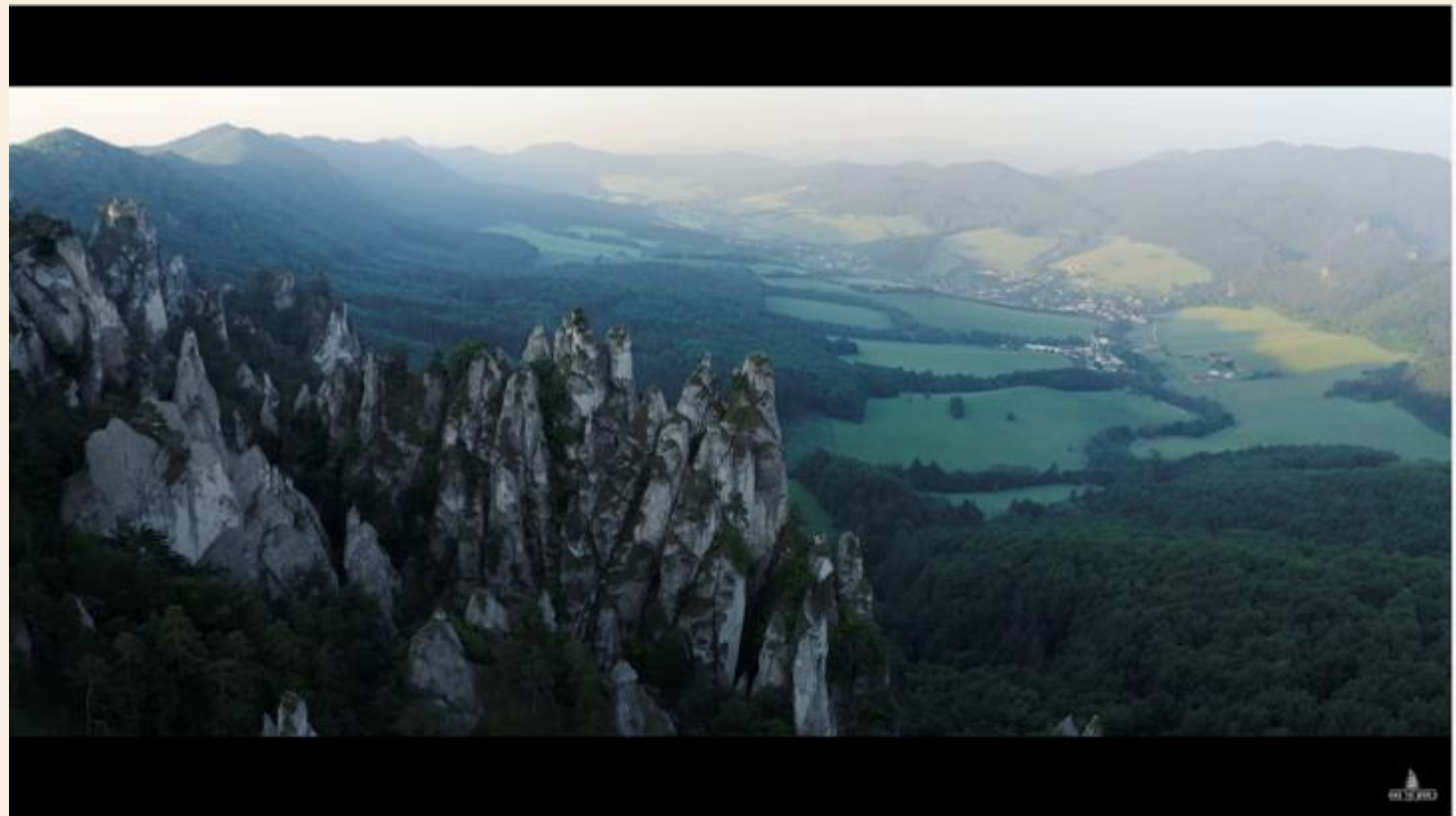
1. Vo dvojici vypracujte prezentáciu vo formáte pdf o škole, na ktorej navštevujete kurz.
2. Každý z dvojice použije na vytvorenie súboru iný program (Power Point, Keynote...).
3. Prezentácie analyzujte pomocou vyššie uvedených zásad, porovnajte a uveďte ich pozitíva a negatíva. V prípade potreby ich korigujte.
4. Prezentácie publikujte ľubovoľným spôsobom.

MULTIMEDIÁLNE PRODUKTY

1. PRÁCA S VIDEOM

Námet

<https://www.youtube.com/watch?v=vajloVdWsLc>

THIS IS SLOVAKIA! - TOP 30 places you must see

Metodický námet na rozvoj slovnej zásoby

1. Pozrite si video a vyberte si jednu oblasť, ktorá vás zaujala.
2. Urobte pomocou funkcie PrtSc jej obrázky.
3. Pomocou 5 podstatných mien a 5 prídavných mien ju popíšte (prepojenie).
4. V skupine nazdieľajte a prezentujte svoje súbory.
5. Diskutujte o slovnej zásobe, ktorú ste použili.

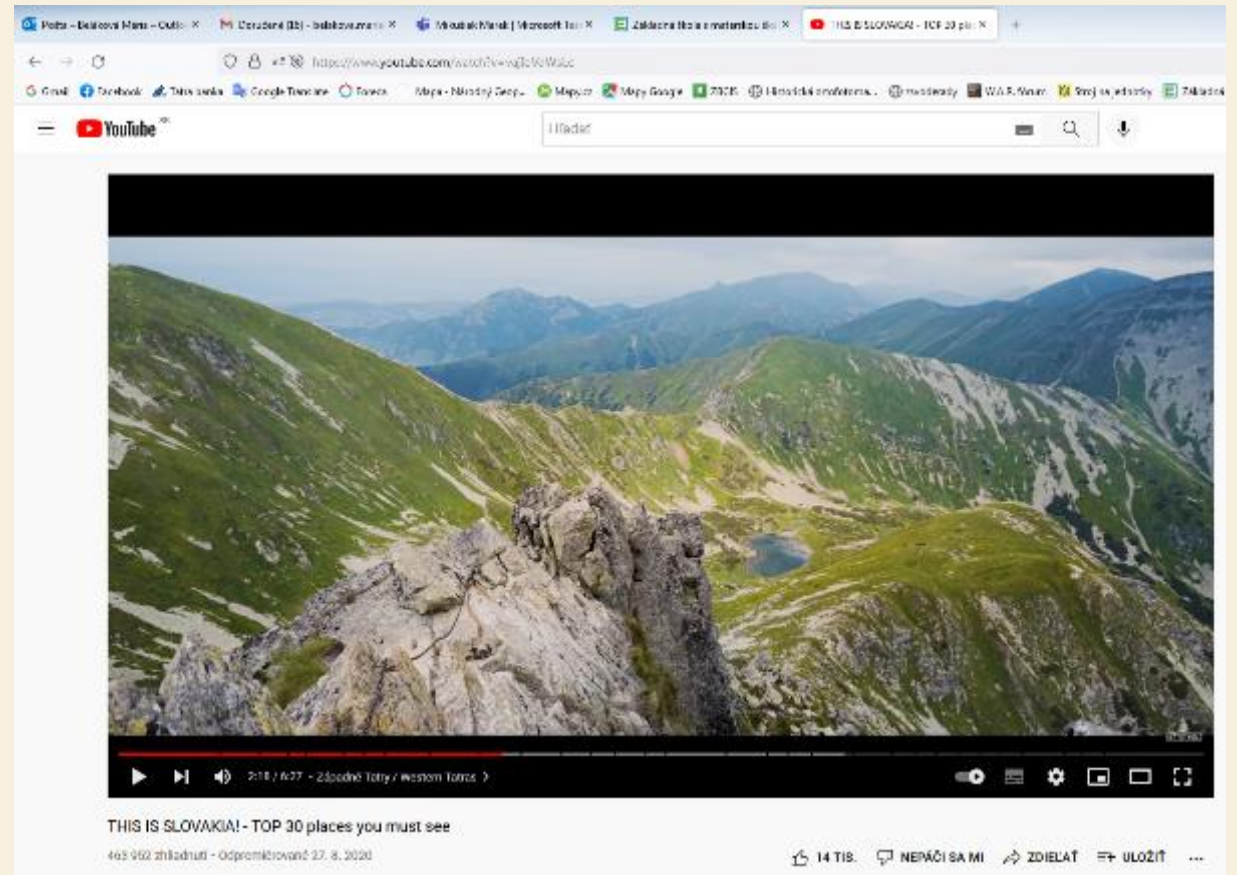
PRÁCA S VIDEOM

podstatné mená:

- hory, kopce, tráva, pleso, obloha

prídavné mená:

- krásne, zelené, mohutné, majestátne, kamenné

METÓDA QUESTIONSTORMING PRI PRÁCI S VIDEOM

Ak Vám je metóda questionstorming neznáma, kliknite na odkaz:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10267570807-skola-snu/210572230820004-otazky-otazky-otazky/>

Aké sú staré?

Ako sa volá vodná plocha
v strede fotografie?

Ako sa sem
dostanem?

Žijú tu nejaké zvieratá?

Kde sú tie hory?

Koľko hodín by mi trval výstup?

METÓDA QUESTIONSTORMING PRI PRÁCI S VIDEOM

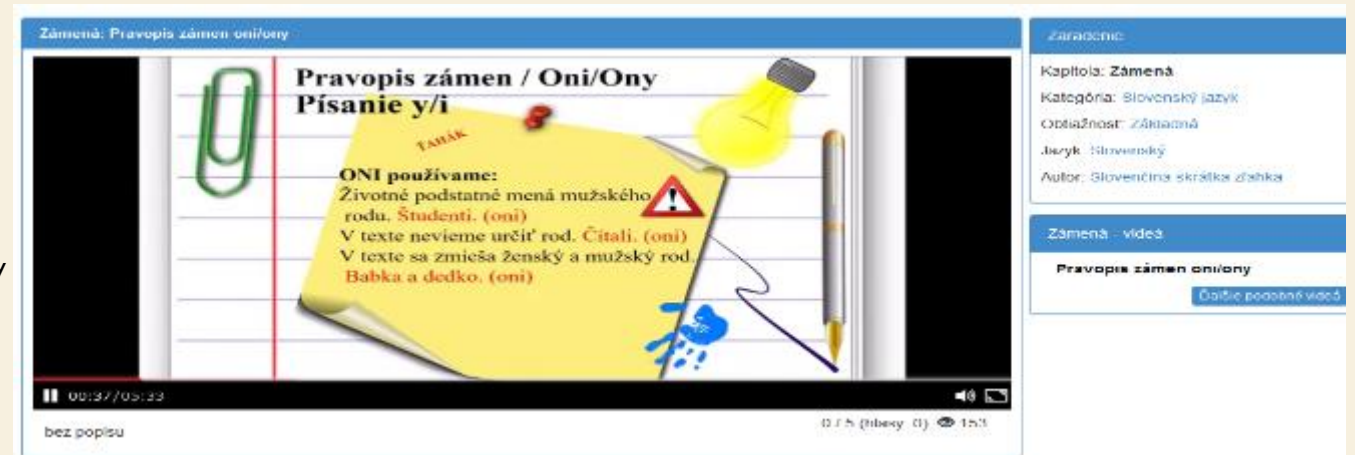
Následné aktivity

1. Pomocou internetu nájdite odpovede na svoje otázky (ak nenájdete všetky, netrápajte sa tým).
2. Nájdite o obrázku ďalšie zaujímavé informácie.
3. Svoje závery spracujte formou krátkej prezentácie.
4. Prácu prezentujte ostatným účastníkom kurzu.
5. V rámci kooperácie vytvorte prezentáciu (alebo iný druh výstupu, napr. sprievodcu), ktorá bude obsahovať obrázky všetkých účastníkov kurzu.

PRÍKLADY VIDEÍ NA VÝUČBU SJ NA INTERNETE

<https://www.kvizy.eu/vzdelavacie-vidae?cat=slovensky-jazyk>

Obrázok: zdroj: <https://www.kvizy.eu/vzdelavacie-vidae/1996/pravopis-zamen-oni-ony>

videokurzy SJ ako CJ: <https://www.ucimesaslovincinu.sk/>

PRISPÔSOBOVANIE VIDEO NA ÚČELY VYUČOVANIA CUDZIEHO JAZYKA

1. Výber videa
2. Editácia videa – strih
3. Prepis hovorenej reči do písanej formy.
4. Editácia titulkov – časovanie.

Na editáciu videí a titulkov možno využiť programy ako *Camtasia* al. online nástroj *Amara*.

PRISPÔSOBOVANIE VIDEOA NA ÚČELY VYUČOVANIA CUDZIEHO JAZYKA

Námet

1. Vytvorte titulky ku krátkemu videu.
2. Titulky načasujte a zámerne v nich vynechajte niektoré kľúčové slová.
3. Na hodine študentov vyzvite, aby pozorne počúvali a doplnili vynechané slová.
4. Napokon im pustite video s úplnými titulkami.

- <http://www.lexman.sk/blog/tag/slovensky-jazyk/>
- <https://blog.riesenia.com/o-5-minut-a-za-5-minut-nie-je-to-iste/>

Námet na prácu s blogom:

V rámci študijnej skupiny vytvorte blog.

Uverejňujte v ňom otázky a problematické miesta, s ktorými sa počas kurzu stretávate.

Komunikujte so študentmi z iných univerzít, na ktorých sa kurz vyučuje.

- <https://www.youtube.com/watch?v=IM009xyiYu0>
- prezentácia učebnice SJ pre 3. ročník s témou vybraných slov
- námet na medzipredmetové využitie vybraných slov a ich implementácia vo viacerých vyučovacích predmetoch

Námet na aktivitu študentov:

Vytvorte krátku audiovizuálnu nahrávku pre žiakov SJ ako CJ s témou vybraných slov.

Inšpirujte sa webinárom v odkaze, použite však odlišné tvorivé metódy.

Príspevok publikujte (v študijnej skupine alebo verejne).

V rámci kooperatívnej práce vyselektujte z príspevkov najzaujímavejšie prvky a vytvorte spoločne webinár pre kolegov, ktorí kurz nenevštevujú.

APLIKÁCIA ZDIEĽANÝCH DOKUMENTOV AKO FORMA KOOPERATÍVNEHO VYUČOVANIA

- vo fixných a mobilných zariadeniach
- free/demo a spoplatnené verzie

- formy:

aplikačné balíky (Microsoft Office, Open Office)

internetové sieťové (webové) aplikácie

- v edukácii jednotlivcov dôraz na free verzie

APLIKÁCIE NA SKUPINOVÚ PRÁCU

BEZ INTERNETU

- AirDrop
- CourseNotes
- NaturalNotes
- Microsoft One Note
- Instashare

S INTERNETOM

- ETHERPAD
- QUIP
- GOOGLE DOCUMENTS
- IWORK v Clouds

ELEKTRONICKÝ ZOŠIT A POZNÁMKOVÝ BLOK ONE NOTE

Zdroj foto: <https://www.wacom.com/en-us/products/apps-services/bamboo-paper>

ELEKTRONICKÝ POZNÁMKOVÝ BLOK

- aplikácie *Evernote*, *Bamboo Paper* (free pre tablety Apple a Android)

Námety na prácu s konkrétnym textom:

1. Slová vyznačené v texte nahradíte obrázkom a vytvorte tak maľované čítanie (**prepojenie**).
2. Slová, ktorým nerozumiete, označte poznámkou.
3. Vyberte z textu ľubovoľné **slovo** a utvorte k nemu asociačnú mapu (**prepojenie**).
4. V skupine mapy zdieľajte a doplňajte.
5. Z mapy, ktorú ste utvorili po jej revízii utvorte súvislý text.
6. V texte zvýraznite slová, ktoré ste použili z mapy.
7. Zdieľajte v skupine.
8. V textoch, ktoré ste získali od iných členov skupiny, si zvýraznite neznáme slová. Zvýraznené slová vystrihnite a uložte v samostatnom súbore. Vyhľadajte ich význam vo voľne dostupných slovníkoch na internete a naučte sa ich.

SKUPINOVÁ JAZYKOVÁ KOREKTÚRA.

Vytvorte si pracovnú skupinu pomocou ľubovoľného dostupného softvéru na zdieľanie dokumentov. Opravte v skupinách zadaný text. Použite funkciu sledovania zmien.

Môžeme sa síce tváriť, že človeka nevidíme a nepozdravíme ho, aby sme sa vyhli kontaktu, alebo robiť sa, že ho nepoznáme, aby sme sa vyhli sa očnému kontaktu, ale aj letné pozretie sa na druhého, dlhé zapožeranie do očí, úsmev, naša aktivita alebo neaktivita, slová alebo mlčanie... tFoto všetko je určitým oznámením, takže pri stretávaní ia ľudia nemôžu spolu nekomunikovať.

Chtiac h či nechtiac sa nejako správame, aj keď si myslíme, že nevysielame žiadne oznámenia, a to je zdrojom určitých informácií pre naše okolie a aj pre nás samých.

Komunikácia nie je statický fenomén, je to proces, ktorý zahŕňa premeny v čase. Komunikačný proces je prenos informácií, výmena názoru medzi dvoma a viac ľuďmi, ktorá môže nadobúdať rozličné podoby. Medzi základné činitele komunikácie patrí:

- Komunikátor (odosielateľ) – ten, ktorý vysiela správu smerom ku príjemcovi, ten ktorý zdieľa určitú informáciu. Predpokladá, že príjemca má rovnaký alebo aspoň podobný zoznam poznatkov a skúseností, ktorý umožňuje porozumieť tomu, čo mu chce povedať. Ide napr. o používanie rovnakého jazyka a y
- Komunikant (príjemca, alebo poslucháč) je ten, ktorý správu od odosielateľa prijíma. Jeho vnímanie je tiež ovplyvnené jeho rebríčkom hodnôt, osobnosťou, vlastnými skúsenosťami, tým, čo prežil, a zámermi a cieľmi. Správne je vypočítať si celú správu

⁵ (Vybíral 2009)

⁶ (DeVito 2001)

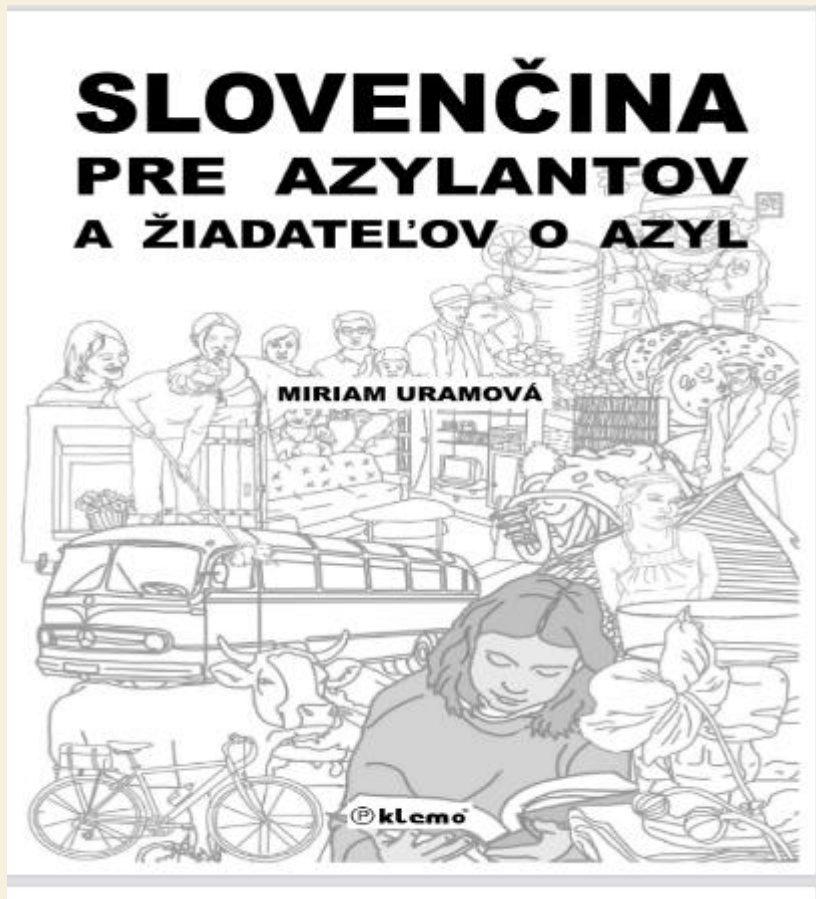
⁷ (DeVito 2001)

E-PUBLIKÁCIE

Využitie komiksov vo vyučovaní SJ ako CJ.

Námet: Prepíšte text v bublinkách a vytvorte tak alternatívne dialógy (text musí korešpondovať s obrázkami).

E-BOOK (E-KNIHA)

- centrum pozornosti: školské e-books (zošity i knihy)
- iBooks Store d'Apple (pozri aj livrescolaire.fr)
- formáty: PDF, EPUB, Mobi, AZW

- Feedbooks – digitálna knižnica + služba cloudového publikovania

VÝHODY PRÁCE S E-KNIHOU

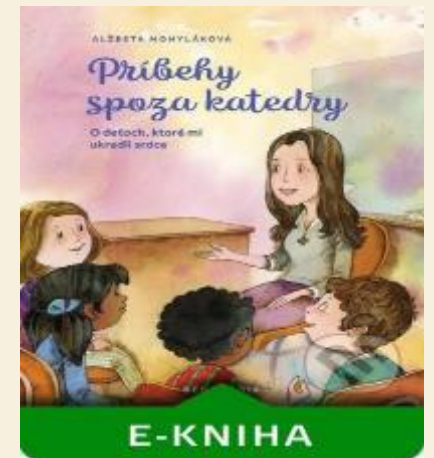
- podčiarkovanie
- poznámkovanie
- integrované slovníky
- prepojenie s internetom, resp. wiki
- vokálne prvky
- možnosť zdieľať vlastné poznámky z čítania
- vhodné pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami

NÁMETY NA AKTIVITY S E-KNIIHOU

1. Počas piatich minút čítajte e-ukážku. Odporúčame Mohyláková, A.: Príbehy spoza katedry (na:<https://www.martinus.sk/?ultem=1331209>)
2. Pri čítaní si robte do knihy poznámky (využite metódu INSERT alebo V-CH-D, ang. KWL).
3. Vyznačujte neznáme slová, slovné spojenia (budú predmetom rozhovoru vo dvojici).
4. Veďte vo dvojiciach rozhovor. Pozornosť venujte jazykovej i obsahovej stránke. Formulujte závery.
5. Napíšte vo dvojici pomocou elektronického zošita krátku recenziu na knihu.
6. Závery prezentujte v študijnej skupine.
7. Niektoré z recenzií publikujte.

Zdroj voľne dostupnej klasickej slovenskej literatúry:

<https://zlatyfond.sme.sk/index.php>

PRAVOPISNÁ E-PRÍRUČKA

1. Vo dvojici si vyberte z publikácie Píšem bez chýb (dostupná napr. na: <https://www.martinus.sk/?uMod=list&uTyp=search&c=%C4%8D%C5%A1%C5%A5%C4%8F&uQ=p%C3%AD%C5%A1em+bez+ch%C3%BDb>) pravopisné cvičenie zodpovedajúce vašim vedomostiam.
2. Cvičenie vypracujte a odošlite kolegovi vo dvojici.
3. Urobte kolegovu korektúru textu – vyznačte chyby.
4. O chybách diskutujte.
5. Overte si ich v Pravidlách slovenského pravopisu.
6. Slová s chybami použite vo vetách.

SLOVENSKÝ JAZYK

Píšem bez chýb

Ja na to mám...

Kde sa píše:
• i/y
• čarky
• veľké písmená

... ja sa to naučím

E-KNIHA

STIAHNUŤ UKÁZKU

Píšem bez chýb

Lucia Gianitsová-Ološtiaková, Martin Ološtiak a Mária Beláková

Okamžitý download PDF

VYDAVATEĽSTVO
Fragment, 2013

Ďalšie formáty

KNIHA
6,99 €

Potrebujete sa zdokonaľiť v pravopise? To nie je problém! Vďaka tejto učebnici sa skamarátite s ypsilonom, čiarkami a veľkými písmenami. Precvičte si písanie i/y vo vybraných i cudzích slovách, veľkých písmen v jednoslovných aj...

Čítaj viac ↓

PUBLIKOVANIE E-KNÍH

- free aplikácie: napr. Kindle Create (staršia verzia Kindle Textbook Creator), Kindle Comic Book Creator pre Mobi
- Writer2ePub (W2E) pre OpenOffice.org alebo LibreOffice:
<https://extensions.libreoffice.org/en/extensions/show/writer2epub>
- editor pre ePub – Sigil: <https://sigil-ebook.com/>
- podporná aplikácia: Adobe InDesign (free skúšobná verzia) – vhodná na skupinovú prácu

NÁVOD NA VYTVORENIE E-KNIHY V APLIKÁCIÍ INDESIGN

1. Vytvorte nový dokument v aplikácii InDesign.
2. Do dokumentu umiestnite text, obrázky a videá.
3. Prispôsobte písmo pomocou typografie.
4. Zúžte rozloženie strany a bieleho priestoru.
5. Zdieľajte pomocou funkcie Publish Online
6. Pošlite knihu vybraným čitateľom na kontrolu a úpravu.
7. Vykonajte úpravy a súbor exportujte vo formáte ePub.

Podľa: <https://www.adobe.com/sk/products/indesign/ebook-creator-software.html>

PRIESTOR NA PUBLIKOVANIE E-KNÍH

- vlastná webstránka s eshopom
- Publico.sk
- iBooks – iBooks Store (Apple) cez free aplikácie iBooks Author, následne iTunes Producer
- Kindle Direct Publishing (Amazon) – nevýhoda: nemožnosť publikovať v slovenčine
- Smashwords

NÁMET NA VYTVORENIE E-KNIHY

1. Na základe štúdia e-knihy *Píšem bez chýb*, príp. iných pravopisne orientovaných (aj bulharských) príručiek, vytvorte v elektronickej podobe pracovné listy zo SJ ako CJ pre žiakov sekundárneho vzdelávania.
2. V skupine jednotlivé pracovné listy analyzujte a vytvorte z nich jednu publikáciu.
3. Príručku publikujte ako e-knihu.

INTERAKTÍVNE UČEBNICE (ICH SÚČASTI)

- absencia učebníc SJ ako CJ na Slovensku
- dostupné iba súčasti učebníc zo SJ ako materinského jazyka (forma CD pre interaktívne tabule), napr.:
- [učebnica SJ pre 3. ročník ZŠ:](https://www.youtube.com/watch?v=IM009xyiYu0)
<https://www.youtube.com/watch?v=IM009xyiYu0>
- <https://www.taktik.sk/balicek-interaktivny-slovensky-jazyk-nezabudka-2-3-4-licencia-na-1-rok/>
- učebnice online dostupné na: www.aktovka.sk

INTERAKTÍVNA TABUĽA (SOFTVÉRY)

- dostupné na:
- <https://www.silcom-multimedia.sk/tituly/slovensky-jazyk-2/>
- <https://www.skola.sk/1552-vyucbovy-softver-dvd> , napr.:

INTERAKTÍVNE PRACOVNÉ LISTY

4. Nájdi vybrané slová v štvorsmerovke:

T	Ľ	E	S	Y	S
R	P	Y	S	K	Ý
Ý	A	N	H	E	K
Z	D	M	Ý	T	O
N	Z	V	Y	K	R
I	G	Q	B	Y	K
Ť	B	Y	Ľ	J	A

BYĽ
MÝTO
PYSK
TRÝZNIŤ
SÝKORKA
SYSEL
ZVYK

 LIVEWORKSHEETS

OPAKOVANIE VYBRANÝCH SLOV

5. Vyrieš krížovku. Doplň slovo z tajničky do vtipu.

Mamička sa pýta synčeka:

- Paľko, čo by si si želal? Bračeka alebo sestričku?
- Radšej bračeka.
- A prečo?
- Pretože sestričky injekcie.

1. Vyznač obojaké spoluhlásky.

R D M T K P V H G B L S N Z

2. Pomenuj obrázky:

3. Doplň správne l/i a y/ý:

r_tier, m_š, p_nzeta, naz_vaf, M_ška, r_dlo, s_n, v_šňa, kr_dlo, p_r, m_ška,
p_tliak, r_bnik, p_škóta, kop_to, b_zón, poz_vaf, s_tená, M_ška, s_korka,
b_lina, tur_šti, M_java, nab_ľ, dob_ľtek, kor_ľto, jaz_ček, z_ma, skr_ňa, p_ľ

<https://www.liveworksheets.com/5-ns294605vr>

Autorka: M. Mutňanská

INTERAKTÍVNE HRY A KVÍZY NA INTERNETE

- možnosť vytvárania vlastných hier:
  - <https://wordwall.net/>
  - <https://genial.ly/>
  - <https://learningapps.org/>
- kvízy: platformy Kahoot, Quizizz, LearningApps a i. – free verzie, i platené rozšírenia
- možnosť vytvoriť vlastné kvízy + využiť kvízy publikované inými autormi
- testy: Rogo Assessment, The Leading Proctoring Solution for Online Exams

VIRTUÁLNA REALITA AKO DOPLŇUJÚCI MATERIÁL VO VÝUČBE SJ AKO CJ

HEADSETY A AUTONÓMNE SYSTÉMY:

- Google Cardboard, Google Daydream, Samsung Gear; playstation, oculus...
- dá sa aj „creating with Google Street View App“ – vytvor podľa rozprávania obrázok napr.
- - opis miesta, t. j. napr. na adjektíva v spojení so zámenami ten, tá, to

NÁMETY NA AKTIVITY S VIRTUÁLNOU REALITOU

1. Použite aplikáciu Google Expeditions. Vyberte si jednu z oblastí a sledujte ju.
2. Po skončení utvorte v skupine asociačnú mapu (brainstorming, brainwriting, brainpool).
3. V mape mysle vyznačte všetky podstatné mená.
4. Každé podstatné meno doplňte vhodným prídavným menom. Vytvárajte mentálnu mapu.
5. Sledujte zhodu podstatného a prídavného mena.
6. Pomocou mapy utvorte kolektívny opis miesta (vo vytváraní viet sa striedajte).
7. Individuálne napíšte opis miesta.

PRÁCA S APLIKÁCIOU CARDBOARD CAMERA

1. Utvorte dvojice.
2. Každý z dvojice pomocou aplikácie nasníma miesto s čo najväčším počtom predmetov.
3. Fotografiu pošlite partnerovi vo dvojici.
4. Napíšte súpis všetkých predmetov, ktoré vidíte na fotografii.
5. Predmety, ktoré neviete pomenovať, si označte (neskôr sa na ne spýtate kolegu alebo lektora).
6. Závery prezentujte vo dvojici.
7. O neznámych slovách diskutujte v rámci celej skupiny.

Tip: Snímku môžete doplniť zvukmi okolia, príp. jednoduchý komentárom označujúcim miesto.

SOCIÁLNE SIETE V EDUKÁCI

- Twitter (tweet = správa so 140 znakmi)
- Facebook (Meta)
- Mystery Skype (námet na využitie vo vyučovaní:
<https://www.youtube.com/watch?v=RHRlcpWobV8>)

Námet:

Nájdite si cez sociálnu sieť priateľa zo Slovenska a ved'te s ním jednoduchú písomnú komunikáciu.

KOLOKÁCIE A FRÁZY – VYUŽITIE SNK

Slovenský národný korpus

Server: bonito.korpus.sk

Konkordancia

- [Nové hľadanie](#)
- [Zoznam slov](#)

Dokumentácia

- [Morfologická anotácia SNK](#) (sk)
- [Bibliografická a štýlovo-žánrová anotácia SNK](#) (sk)
- [Sketch Engine Wiki](#) (en)

Nástroje

- [Zmena hesla](#)

[HTTPS://BONITO.KORPUS.SK/](https://bonito.korpus.sk/)

Pomocou SNK skúmajte frazeologické korelácie.

XX4	No máme boli slová , ako keby hrach na stenu hádzal .	☐	XX4	Но напрасно он тратил слова на ветер .
NGog1	Môžeš ho prehovárať , uvádzať čo ako presvedčivé dôvody , ale to len akoby si hrach na stenu hádzal .	☐	NGog1	Как зарубил что себе в голову , то уж ничем его не пересилишь ; сколько ни представляй ему доводов , ясных , как день , всё отскакивает от него , как резиновый мяч отскакивает от стены .
AČech1	Vravel som ti - lenže ty , akoby hrach na stenu hádzal !	☐	AČech1	Говорил я тебе , – не слушался !

[HTTPS://BONITO.KORPUS.SK/](https://bonito.korpus.sk/)

Pomocou SNK porovnajte frekvenciu spojení:

d'aleko viac
oveľa viac

vysoká suma
veľká suma

SLOVNÍKY SJ NA INTERNETE

The screenshot shows a web browser window displaying the website of the Institute of Language Studies of the Slovak Academy of Sciences. The page features a navigation menu on the left, a main content area with a search bar and a list of publications, and a sidebar on the right with various links. The top of the page has a header with the institute's name and logo. The browser's address bar shows the URL: https://www.juls.savba.sk/lexj_4.html. The page content is in Slovak and focuses on the 'Krátký slovník slovenského jazyka' (Short Dictionary of the Slovak Language).

**Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie vied, v. v. i.**

Krátký slovník slovenského jazyka

Krátký slovník slovenského jazyka predstavuje doplnenú a upravenú podobu jednorozložného výkladového slovníka spisovnej slovenštiny odrážajúceho aj zmeny v slovnej zásobe slovenštiny odkladajúce spoločenské, politické a ekonomické zmeny po roku 1989. V slovníku používateľ nájde najdôležitejšie údaje o význame približne 60 000 zachytených slov spolu s dokladovými spojeniami ilustrujúcimi význam slova, základné gramatické informácie o pravopise kodifikovaných podobách slov a informácie o funkčnom zaradení jednotlivých slov.

Vyhľadávacie

slovníková časť
textová časť

Ďalšie informácie

Posledné vydanie

Krátký slovník slovenského jazyka (Red. J. Kačala – M. Pisuřčíková – M. Považaj) 4. dopl. a upr. vyd. Bratislava: Veda 2003. 985 s. ISBN 80-224-0750-X (autorský kolektív: J. Doruč, J. Kačala, M. Maršincová, I. Masár, Š. Michalica, Š. Peciar, M. Pisuřčíková, M. Považaj, V. Slivková, E. Smečková, E. Tibenská, M. Urbančok).

Staršie vydania

Krátký slovník slovenského jazyka (Red. J. Kačala – M. Pisuřčíková) 3. dopl. a preprac. vyd. Bratislava: Veda 1997. 943 s. ISBN 80-224-0464-0 (autorský kolektív: J. Doruč, J. Kačala, M. Maršincová, I. Masár, Š. Michalica, Š. Peciar, M. Pisuřčíková, M. Považaj, V. Slivková, E. Smečková, E. Tibenská, M. Urbančok).

Krátký slovník slovenského jazyka (Red. J. Kačala – M. Pisuřčíková) 2. opravy vyd. Bratislava: Veda 1989. 587 s. ISBN 80-224-0091-3 (autorský kolektív: J. Doruč, J. Kačala, M. Maršincová, I. Masár, Š. Michalica, Š. Peciar, M. Pisuřčíková, M. Považaj, V. Slivková, E. Smečková, E. Tibenská, M. Urbančok). Krátky slovník slovenského jazyka (Red. J. Kačala – M. Pisuřčíková, I. vyd. Bratislava: Veda 1987. 587 s. (autorský kolektív: J. Doruč, J. Kačala, M. Maršincová, I. Masár, Š. Michalica, Š. Peciar, M. Pisuřčíková, M. Považaj, V. Slivková, E. Smečková, E. Tibenská, M. Urbančok).

**Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie vied, v. v. i.**

Pravidlá slovenského pravopisu

4. zmenšené vydanie (Red. M. Považaj) Bratislava: Veda 2013. 590 s. ISBN 978-80-224-1331-2

Pravidlá slovenského pravopisu sú jednou zo základných kodifikačných petroch slovenského jazyka. Uvádzajú sa v nej všetky pravopisné pravidlá, podľa ktorých sa má postupovať pri tvorbe písaných jazykových prejavov, spolu s množstvom konkrétnych príkladov. Súčasťou petrochy je aj rozsiahly pravopisný a gramatický slovník obsahujúci vyše 70 000 slov.

Pravidlá slovenského pravopisu sú rozdelené na textovú a slovníkovú časť, textová časť má zhruba 1000 strán, v slovníkovej časti sa nachádza vyše 70 000 slov.

V tomto vydaní sa odstraňujú zreteľné tlačové chyby z troch vydání.

Ďalšie informácie

Posledné vydanie

Pravidlá slovenského pravopisu (Red. M. Považaj) 4. zmenšené vyd. Bratislava: Veda 2013. 590 s. ISBN 978-80-224-1331-2 (autorský kolektív: I. Doruč, J. Doruč, J. Genzo, J. Horecký, J. Kačala, F. Kočí, I. Masár, M. Považaj)

Staršie vydania

Pravidlá slovenského pravopisu (Red. M. Považaj) 3. upr. a dopln. vyd. Bratislava: Veda 2000. 590 s. ISBN 80-224-0655-4 (autorský kolektív: I. Doruč, J. Doruč, J. Genzo, J. Horecký, J. Kačala, F. Kočí, I. Masár, M. Považaj)

Pravidlá slovenského pravopisu (Red. M. Považaj), 2. dopln. a preprac. vyd. Bratislava: Veda 1998. 575 s. ISBN 80-224-0352-9 (kolektív autorov: I. Doruč, J. Doruč, J. Genzo, J. Horecký, J. Kačala, F. Kočí, I. Masár, M. Považaj)

Pravidlá slovenského pravopisu (Red. M. Považaj) 1. vyd. Bratislava: Veda 1991. 534 s. ISBN 80-224-0080-7 (autorský kolektív: I. Doruč, J. Doruč, J. Genzo, J. Horecký, J. Kačala, F. Kočí, I. Masár, M. Považaj)

Pravidlá slovenského pravopisu. Zost. Š. Peciar a kol. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1971. 422 s.

Pravidlá slovenského pravopisu a pravopisných a gramatických slovníkov. Zost. Š. Peciar a kol. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1953. 408 s.

Slovníkový portál

Jazyková poradňa (vstupný odkaz)

Slovenský národný korpus

Terminologický portál

Lexika slovenských terčných názvov

Etymologická databáza slovenskej lexiky

Archív časopisov

Kultúra slova

Jazykovedný časopis

Slovenská reč

Slovníkový portál

Jazyková poradňa (vstupný odkaz)

Slovenský národný korpus

Terminologický portál

Lexika slovenských terčných názvov

Etymologická databáza slovenskej lexiky

Archív časopisov

Kultúra slova

Jazykovedný časopis

Slovenská reč

Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied, v. v. i.

PORADŇA JAZYKOVEDNÉHO ÚSTAVU Ľ. ŠTÚRA V BRATISLAVE NA INTERNETOVEJ STRÁNKE

- <https://jazykovaporadna.sme.sk/>
- <https://www.juls.savba.sk/poradna.html>

Námety na typy otázok:

- **Prečo** slovo rizoto píšeme s i a ryža s y?
(<https://jazykovaporadna.sme.sk/q/589/>)
- **Ako** píšeme slovo manager?
(<https://jazykovaporadna.sme.sk/q/2740/>)
- **Akého** rodu sú slová parfait a smoothie?
(<https://jazykovaporadna.sme.sk/q/9640/>)

JazykovaPoradna.sk

Garant poradne:
Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra

JazykovaPoradna.sk >

Otázka: **Aký je rozdiel medzi slovami vír a výr?**

Heslá: **výr, vír**

Odpoveď

Podstatné meno *vír* má podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka (2003, je dostupný aj na <https://slovník.juls.savba.sk>) dva významy: 1. prudký pohyb vody alebo vzduchu okolo zvislej osi, 2. čo pripomína vír (rýchly pohyb, neusporiadaný sled); vírenie.

Podstatné meno *výr* má podľa citovaného slovníka význam „veľká sova, ktorej perie na hlave pripomína uši“.

Z uvedeného je rozdiel vo význame zjavný – *výr* je vták, *vír* je fyzikálny jav pozorovateľný najmä vo vode a vo vzduchu.

Výslovnosť slov *výr* a *vír* je však rovnaká, ide teda o zvukové homonymá, t. j. slová, ktoré rovnako znejú, ale majú odlišný význam aj odlišnú grafickú podobu.

© Chůčka z 10. 01. 2005 bola zodpovedaná dňa 10. 01. 2005

NÁMET NA AKTIVITU S PORADŇOU

1. Účastníkom kurzu prezentujeme text, ktorý obsahuje homofóny, príp. tautonymá (*vír – výr, Rím – rým, byt – bit, bydlo – bidlo, pýsk – pisk...*).
2. Študenti tieto slová v texte identifikujú a na stránke jazykovej poradne nájdu vysvetlenie ich pravopisu.
3. Svoje závery analyzujú v skupine.
4. Z daných dvojíc slov utvoria online kvíz alebo test.

Poznámka: Študentov upozorníme, že textové programy nedokážu homofóny opraviť.

4. VÝUČBOVÉ SOFTVÉRY V JAZYKOVOM VZDELÁVANÍ

RECEPCIA A VÝSLOVNOSŤ – VYUŽITIE FUNKCIONALITY „SPEECH TO TEXT“, PODCASTOV A HUDOBNÝCH VIDEÍ S TEXTOM

- <https://slovae.eu/sk/courses/a1/1/1> (napr. výslovnosť slovenskej abecedy)

Ďalšia stránka / Kurz A1 / Lekcia 1 - Abeceda a výslovnosť

Slovenská abeceda

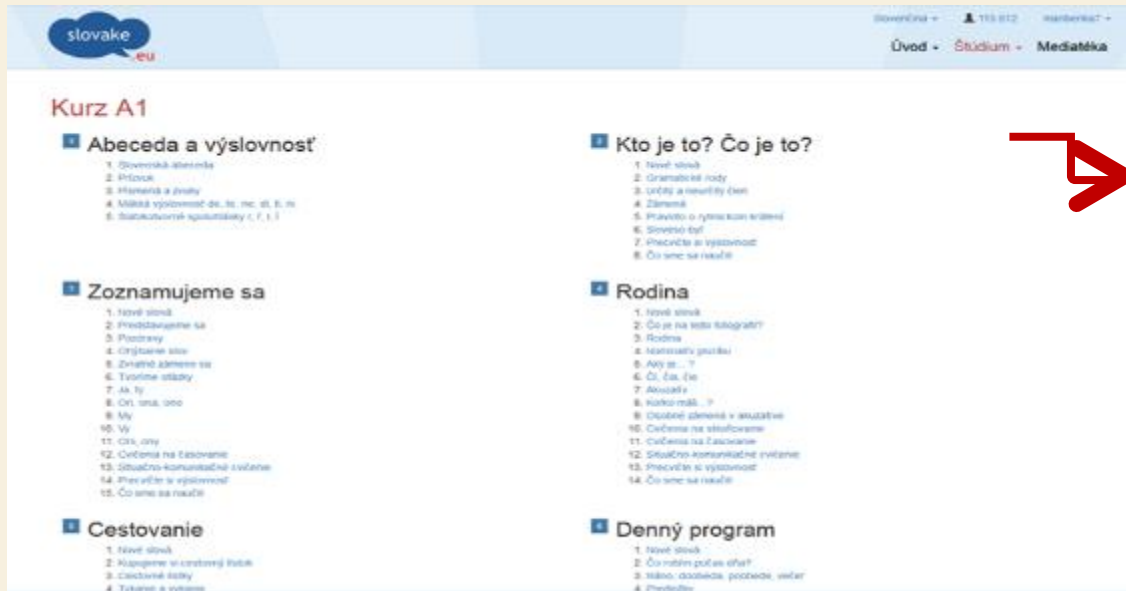
1 / 5

Malé písmeno	Veľké písmeno	Hláskovanie	Výslovnosť (podľa IPA)	Príklad
«0 a	«0 A	a	«0 aʊ	«0 meno
«0 á	«0 Á	á	«0 aɔʔ	«0 ráno
«0 ä	«0 Ä	Široké e	«0 ɛɪ, (zɛʔ)	«0 päť
«0 b	«0 B	bə	«0 bʊ	«0 snob
«0 c	«0 C	cɔ	«0 t͡sɔ	«0 citrón
«0 č	«0 Č	čɛ	«0 t͡ʃɛ	«0 čas
«0 d	«0 D	dɛ	«0 dɔʔ	«0 dom
«0 đ	«0 Đ	ɕɛ	«0 t͡ɕɛ	«0 ďakujem
«0 dz	«0 DZ	dzɔ	«0 d͡zɔ	«0 medzi
«0 dž	«0 DŽ	džɛ	«0 d͡ʒɛ	«0 džem
«0 h	«0 H	h	«0 ɛɪ	«0 vedieť
«0 č	«0 É	ɕ	«0 t͡ɕɪ	«0 pekné
«0 f	«0 F	fɛ	«0 fɪ	«0 farba
«0 g	«0 G	gɛ	«0 gɪ	«0 garáž
«0 h	«0 H	hɔ	«0 hɔ	«0 hodina
«0 ch	«0 CH	chɔ	«0 ɕɔ	«0 chlapec
«0 l	«0 L	l	«0 lɪ	«0 piť
«0 i	«0 I	i	«0 aɪ	«0 prečítam
«0 j	«0 J	jɔ	«0 jɪ	«0 jesť
«0 k	«0 K	kɔ	«0 kɔ	«0 kniha
«0 l	«0 L	l	«0 lɪ	«0 meno

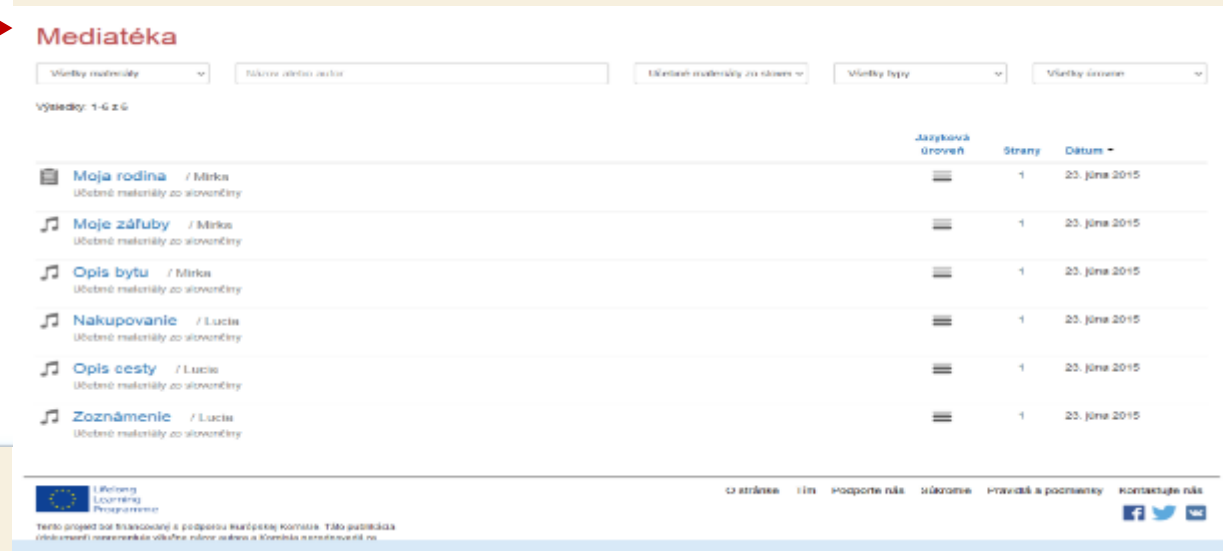
AUDITÍVNE ZDROJE NA INTERNETE

- www.slovake.eu – (mediatéka + záložka štúdium (konkrétne lekcie))
- <https://slovake.eu/sk/library/440>
- nahrávky je vhodné doplniť komentárom týkajúcim sa ortoepickej stránky hovoriacich

The screenshot shows the 'Kuraz A1' page with a navigation bar at the top. The main content is organized into four columns of lesson topics:

- Abeceda a výslovnosť**
  1. Slovenská abeceda
  2. Písmená
  3. Hlasnosť a zložky
  4. Mäkká výslovnosť: de, je, mc, st, š, ž, ň
  5. Súhlásokovnia kvantifikátory č, f, l, i
- Kto je to? Čo je to?**
  1. Nové slová
  2. Gramatické rody
  3. Učty a neučty členy
  4. Zámená
  5. Právislo o ryma koni sklovi
  6. Slovesá čas
  7. Prečíta si výslovnosť
  8. Čo sme sa naučili
- Zoznamujeme sa**
  1. Nové slová
  2. Predstavujeme sa
  3. Pozdravy
  4. Orijtáme slová
  5. Zoznamujeme sa
  6. Tvrdé ústavy
  7. Ak ty
  8. Ori, sma, ooo
  9. My
  10. Vy
  11. On, ony
  12. Čiže na časovanie
  13. Sloveso-konvacké cvičenie
  14. Prečíta si výslovnosť
  15. Čo sme sa naučili
- Rodina**
  1. Nové slová
  2. Čo je na tejto fotografii?
  3. Rodina
  4. Rozprávanie priateľ
  5. Ani sa...?
  6. Či, či, či
  7. Ako má?
  8. Ako máš...?
  9. Odborné zmeny v angličtine
  10. Čiže na časovanie
  11. Čiže na časovanie
  12. Sloveso-konvacké cvičenie
  13. Prečíta si výslovnosť
  14. Čo sme sa naučili
- Denný program**
  1. Nové slová
  2. Čo máme práve teraz?
  3. Táto doba, predtým, večer
  4. Príklady

The screenshot shows the 'Mediatéka' page with a search bar and a list of audio materials. The list is filtered by 'Všetky materiály' and shows 6 results. The table below summarizes the content:

	Jazyková úroveň	Strany	Dátum
Moja rodina / Mirka Učebné materiály zo slovníčky	1	1	23. júna 2015
Moje záľuby / Mirka Učebné materiály zo slovníčky	1	1	23. júna 2015
Opis bytu / Mirka Učebné materiály zo slovníčky	1	1	23. júna 2015
Nakupovanie / Lucia Učebné materiály zo slovníčky	1	1	23. júna 2015
Opis cesty / Lucia Učebné materiály zo slovníčky	1	1	23. júna 2015
Zoznámenie / Lucia Učebné materiály zo slovníčky	1	1	23. júna 2015

At the bottom, there is a footer with the European Learning Programme logo and text: 'Tento projekt bol financovaný a podporovaný Európskou komisiou. Táto publikácia zobrazuje iba názory autora a Komisia nenesie zodpovednosť za obsah alebo za akékoľvek použitie informácií v tejto publikácii.' There are also social media icons for Facebook, Twitter, and LinkedIn.

HLASOVÝ ASISTENT A UMELÁ INTELIGENCIA

- v edukácii zatiaľ nevyužívané zdroje
- hlasový asistent: *Echo Dot/Google Home* vhodný ako Translator, príp.na precvičovanie základných fráz.
- umelá inteligencia – súčasť viacerých aplikácií

KONTROLA VÝSLOVNOSTI POMOCOU FUNKCIE „SPEECH TO TEXT“

- Námet č. 1: Pomocou funkcie hlasového vyhľadávania vyhľadajte informácie o piatich slovenských kultúrnych pamiatkach.
- Námet č. 2: Pomocou funkcie „speech to text“ nadiktujte krátky text o Slovensku do programu Google Translate. Následne si skontrolujte chyby, ktoré vznikli v dôsledku nesprávnej výslovnosti.

PODCASTY

- možno využívať na precizovanie počúvania bez rušivých vizuálnych elementov
- sú spravidla neformálne – hovorová slovenčina
- voľne dostupné a dajú sa stiahnuť

Námet: Vyberte si ľubovoľný podcast a vytvorte k nemu cvičenie na počúvanie s porozumením (aspoň 5 otázok).

HUDBA

Námet: Vypočujte si skladbu a pokúste sa zapísať text. Porovnajte si zapísaný text s originálom vo videu.

ROZŠIROVANIE SLOVNEJ ZÁSObY SO ZRETEĽOM NA INDIVIDUÁLNE POTREBY ŠTUDENTA – VYUŽITIE APLIKÁCIÍ A MYŠLIENKOVÝCH MÁP

FREE MOBILNÉ APLIKÁCIE NA VÝUČBU SJ AKO CJ

Naučte sa slovenčinu - 5 000 fráz

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.funeasylearn.phrasebook.slovak&hl=sk&gl=US>

- konverzačné frázy, hry na počúvanie, písanie, hovorenie.

Naučte sa po slovensky

<https://play.google.com/store/apps/details?id=simply.learn.slovak&hl=sk&gl=US>

- online konverzačná príručka so základmi SJ na úrovni A1 – A2

Learn Slovak - 50 languages

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.goethe.sk&hl=en>

- 30 lekcií pre úplných začiatočníkov, úroveň jazyka A1 – A2.

Learn Slovak Vocabulary Free

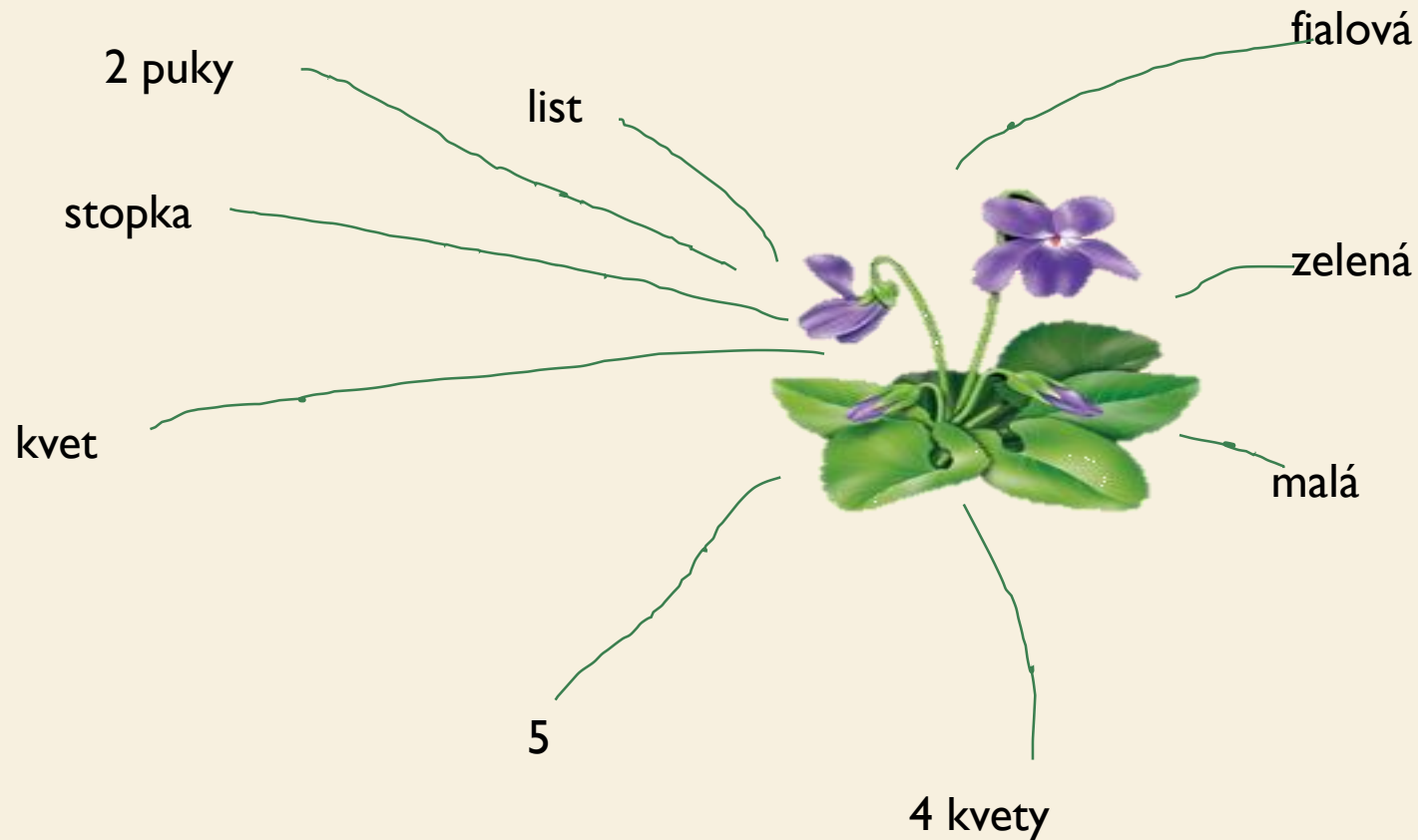
https://play.google.com/store/apps/details?id=net.languagecourse.vt.sk&hl=en_US

- slovná zásoba, bez štúdia gramatiky; začiatočníci až mierne pokročilí

Learn Slovak with LinGo Play

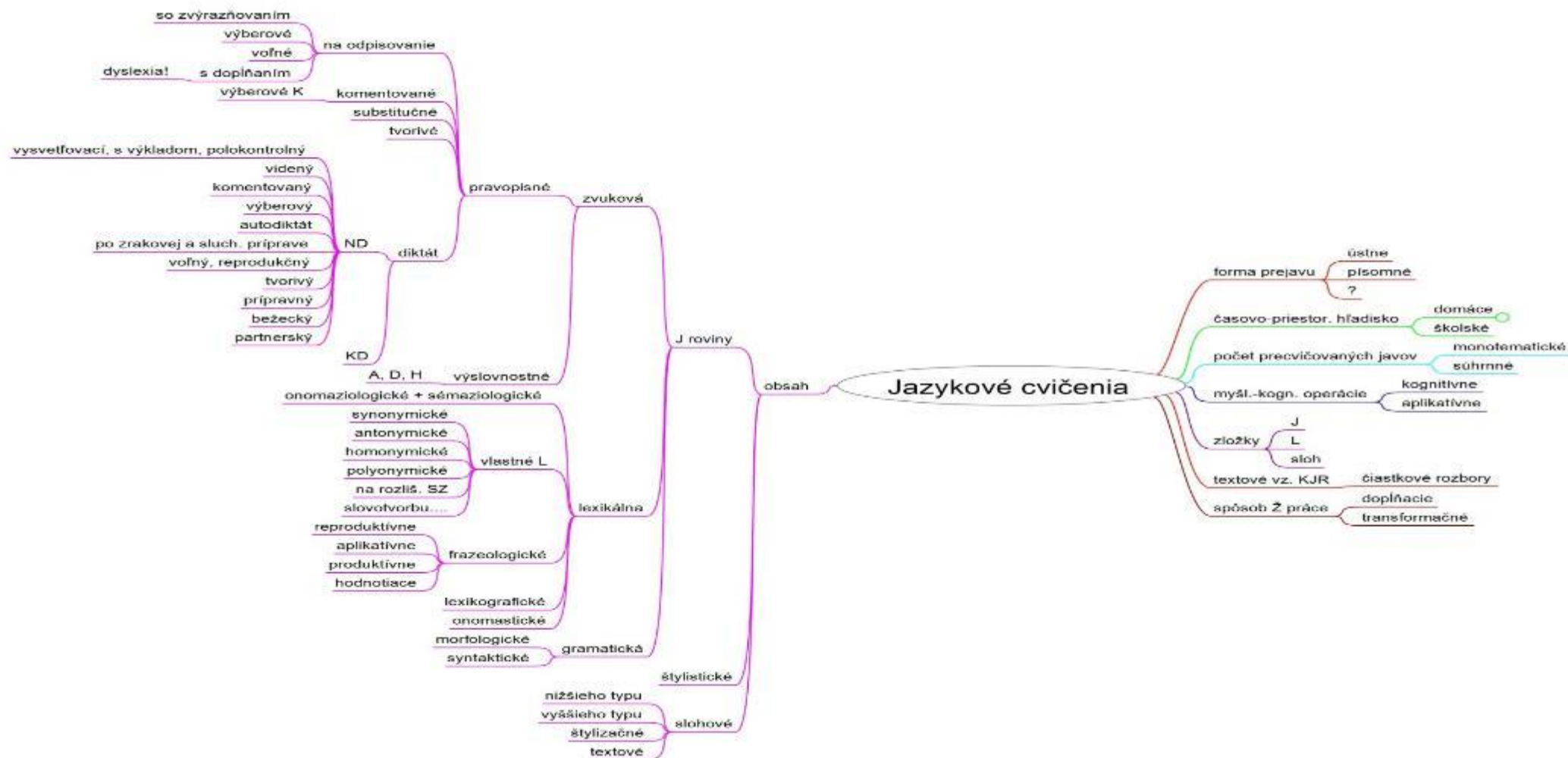
- https://play.google.com/store/apps/details?id=com.lingo.play.slovak&hl=en_US

ASOCIAČNÁ MAPA K SLOVU „FIALKA“

Tip: Utvorte z asociačnej mapy mapu mysle (mind map) pomocou voľne dostupných programov, napr. Free plane

UKÁŽKA MIND MAP V PROGRAME FREE PLANE

APLIKÁCIA EDRAW MIND

The screenshot displays the EdrawMind software interface within a web browser. The browser's address bar shows the URL: https://www.edrawsoft.com/ed/mindmaster/?qcid=Cj0KCQjw0umSBhDrARIsAH7FCceVsiZi19pPbrG4iQKkYAScsMoolqDAshBB4GqwWhLDPYPwFOxdsAuB9EALw_wcB. The EdrawMind logo is visible in the top left corner of the application window.

The central mind map is titled "Build A Spacecraft" and is organized into four main branches:

- 1. Feasibility Analysis** (linked to "Product Manager")
  - Interdisciplinary teams are often a reality
  - How Long Should It Take To Get To Jupiter
  - How To Help Astronauts Complete Their Mission
  - Can I Really Launch Back On Earth
  - Budget
- 2. Design** (linked to "Designer")
  - Preliminary Design
    - Apparatus's Structure
    - Altitude Estimation / Fuel Control
    - Stability, Landing, and Descent
  - Detailed Design
    - Control Allocation
    - Power
    - Thrust
    - Propulsion
- 3. Production & Testing** (linked to "Engineer")
  - Check Functional Systems
  - Check Communication Systems
  - Check Software
  - Check Navigation
  - Check Fueling
- 4. Use & Disposal** (linked to "Scientist")
  - Final Launch Fuel Dr. Propulsion
  - Check At Higher Or Lower Orbit
  - Final Orbit Planning
  - Installation / Descent

Additional nodes include "Option A: Thanatos" (with "Interstellar" and "Class Cruiser" sub-nodes) and "Option B: Merkava" (with "Booster" and "New Buildings" sub-nodes). A "scientist" label is also present near the "Use & Disposal" branch.

At the bottom of the application window, the text reads: "Trusted by over 25 million users & leading brands".

The Windows taskbar at the bottom shows the system tray with the date "23. 9. 2022" and time "9:02".

WORDWALL – HRY

The screenshot shows a Wordwall game interface. At the top left, a timer displays '0:13'. The main title is 'Opakovanie slov s ly/ly' by Kozlakova. The game area features a blue background with a grid of letters and numbers 1 through 8. The text 'Pick a word' is visible at the top center. On the right side, there is a 'Switch template' menu with options: Crossword (selected), Match up, Find the match, Balloon pop, Quiz, and Show all. A 'Share' button is located at the bottom right of the game area.

<https://wordwall.net/resource/32254173/opakovanie-slov-s-ly-l%c3%bd>

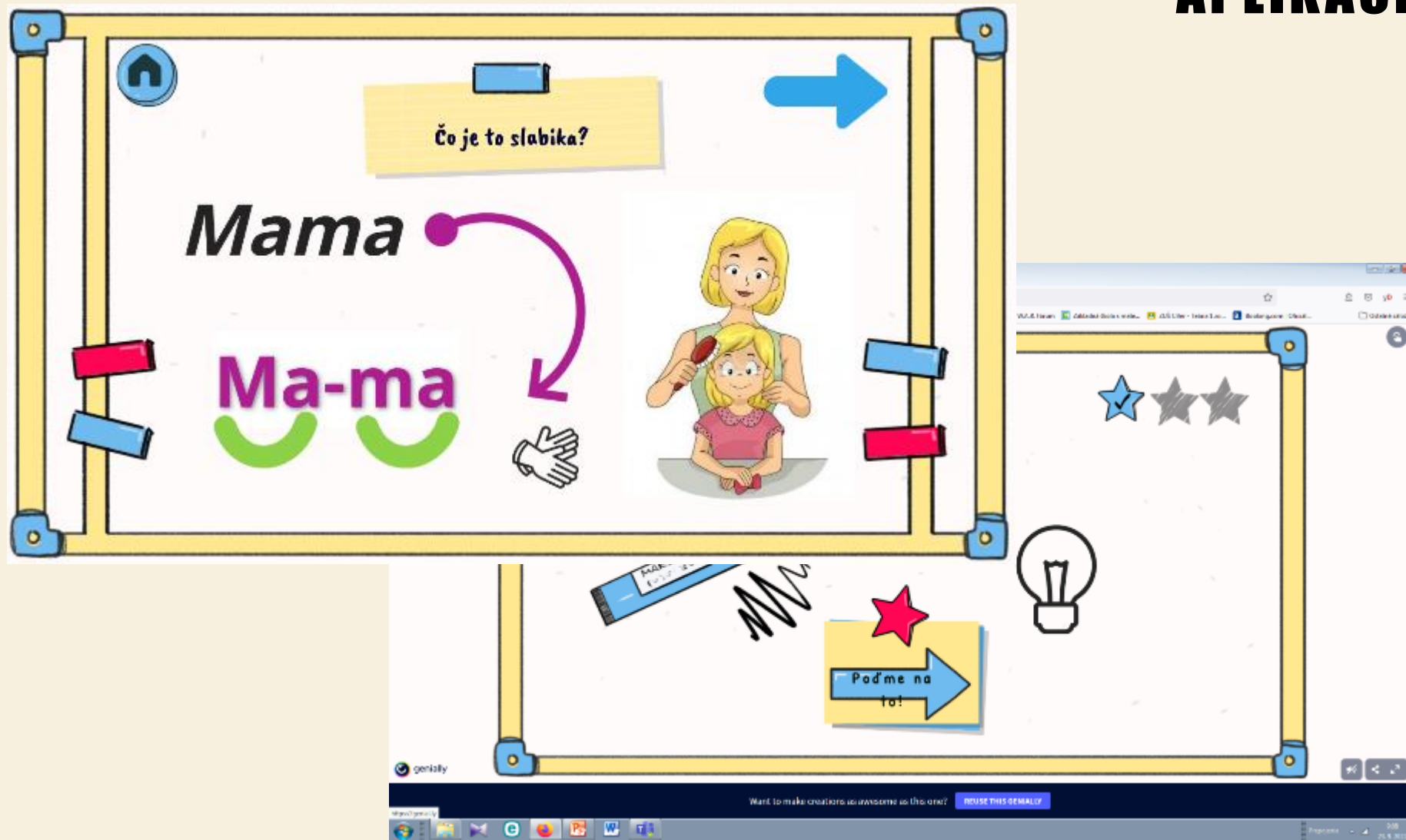

<https://wordwall.net/sk/resource/29256796/spodobovanie>

<https://wordwall.net/sk/resource/31992628/deteneleditinili>

APLIKÁCIA GENIAL.LY

<https://view.genial.ly/6267f8a0b981ef0011751719/interactive-content-slabiky>

Autorka: T. Ferancová

SPOLUHLÁSKY

TVRDÉ

- H, CH, K, G,
D, T, N, L.

MÄKKÉ

- Č, Š, Ž, DŽ, C,
DZ, J, Ď, ť,
Ň, Ľ.

OBOJAKÉ

- B, M, P, R,
S, V, Z, F.

HLÁSKY

DLHÉ

- á, é, í, ó, ú, ý.

Want to make creators as awesome as this one? [REUSE THIS GENIALY](#)

<https://view.genial.ly/62727109fe32e60018563694/presentation-magnetic-whiteboard-presentation>

Autorka: K. Hvolková

Vybrané slová

C	S	Z	S	Z	O	Č	D	B	K	P	V	J	Ž
Ď	R	O	U	Z	I	S	Š	U	O	Ť	S	J	R
Č	W	Č	Ó	Ň	X	Í	Á	Ú	R	H	Š	E	M
L	K	Ť	F	W	P	R	E	P	Y	C	H	É	Y
Ú	Q	Č	M	J	I	U	É	F	T	B	V	I	F
Ť	Č	Ó	Č	Ú	R	B	C	Ž	N	Ď	K	J	Z
Ď	F	Q	X	Q	R	Ď	Ž	U	A	W	T	Ó	C
Í	Ó	V	N	Í	K	W	B	Z	Č	V	I	Á	P
Ť	Ó	G	U	Š	O	S	Ý	P	K	Y	P	Ž	Í
L	W	Y	Q	S	R	Ó	K	G	A	Ž	W	Ž	V
Ť	B	Á	Č	M	Y	Š	J	B	Y	L	I	N	A
O	Ř	Ž	Č	W	T	U	I	C	J	A	Z	Y	K
P	Y	Ž	A	M	O	W	N	J	U	M	I	Ď	Y

1. BÝK
2. OSÝPKY
3. VYŽLA
4. KORYTO
5. KORYTNAČKA
6. JAZYK
7. BYLINA
8. PREPYCH
9. PYŽAMO
10. MYŠ

- <https://learningapps.org/25331475>
- Autorka: K.Adamovičová

ÚNIKOVÁ HRA GENIAL.LY

Ktoré dvohlásky sú napísané správne?

- ia, ie, ě, ju
- ia, ie, ju ô
- ia, ie, iu, ô
- ia, ie, iu

<https://view.genial.ly/62717e51ea731000113b3c52/interactive-content-dvohlasky1>

Autorka: E. Petrášová

ÚNIKOVÁ HRA

www.learningapps.org

Hra Na ceste za slovesami je prístupná zdarma.

Autorka: N. Krekanová: Dostupná na:

<https://view.genial.ly/6049e0e6362fec0d0f7c8dbd/interactive-content-unik-na-ceste-za-slovesami>

ZDROJE ÚNIKOVÝCH HIER

- často zverejňované na stránkach:

https://www.zborovna.sk/kniznica.php?action=show_version&id=361950

(nutnosť registrácie)

- https://uciteliaucitelom.sk/material/anglicky-jazyk/slovne-druhy-escape-room-0?fbclid=IwAR3GP3aZetJ0tFJNjHvssQX665gpcWA4Ye5HLoQFq-m57hzGK_i60fFjI38 (spoplatnené hry)

PLATFORMA KAHOT

The screenshot displays the Kahoot! platform interface. At the top, the browser address bar shows the URL: <https://www.kahoot.it/join/51a07156-6e70-4644-5d23-094871615d7b>. The main content area features a slide titled "Čo sú vybrané slová?" (Which words are selected?). The slide includes an image of a teacher and students in a classroom. Below the image are four answer options, each with a radio button:

- Práve tie slová s obajačkou spoluhláskou.
- Slová, v ktorých sa píše ypsilon.
- Slová, v ktorých sa po obajačke spoluhláskke v domácich slovách píše y.
- Slová s ypsilonom v domácich slovách.

The interface also shows a left sidebar with a list of slides, a top navigation bar with "Kahoot! Teach with slides" and "Settings", and a right sidebar with question settings such as "Question type" (Quiz), "Time limit" (30 seconds), "Points" (Standard), and "Answer options" (Single select). The bottom of the screen shows the Windows taskbar with various application icons and the system clock displaying 17:43 on 10. 2. 2023.

NÁVOD NA VYTVORENIE ÚNIKOVEJ HRY

- slovný popis: <https://www.therooms.eu/ako-si-vytvorit-vlastnu-escape-room/>
- videonávod: <https://www.youtube.com/watch?v=HEJXqn0WICU>

Námet: Vytvorte jednoduchú únikovú hru pre žiakov sekundárneho vzdelávania zo SJ ako CJ.

VKLADANIE AUDIONAHRÁVKY:

The image shows the Kahoot! interface for creating a quiz. The main slide is titled "Vybrané slová po b" and contains a list of words: "by aby byl' bystrý Bystrica Bytča byť (existovať) nábytok bývať byt bydlisko príbytok dobytok obyčaj býk bylina dobyť (hrad) odbyt byvol bytosť bývať byt bydlisko príbytok kobyľa". A red arrow points to a video player on the slide. The video player has a play button and a "YouTube Remove" button. The interface includes a sidebar with question types, a top navigation bar with "Upgrade now" and "Start free trial", and a right sidebar with settings for question type, background color, and slide layout. An inset shows a different slide layout with a video player and a list of words: "Vybrané slová po B", "bylina", "bydlo (bývanie)", "obytok", "prebytok", "abytočný".

Upgrade now [Start free trial](#)

Kopirovať ...

Vybrané slová po b

- by aby byl' bystrý Bystrica Bytča byť (existovať) nábytok bývať byt bydlisko príbytok dobytok obyčaj býk bylina dobyť (hrad) odbyt byvol bytosť bývať byt bydlisko príbytok kobyľa

Upgrade to enable

YouTube Remove

Vybrané slová po B

- bylina
- bydlo (bývanie)
- obytok
- prebytok
- abytočný

VKLADANIE VIDEO (TU ROZPRÁVKA):

The screenshot shows the Kahoot! 'Teach with slides' interface. The main slide contains the text: "Vypočujte si nahrávku a sústreďte sa na vybrané slová, ktoré sa najčastejšie opakujú." Below the text is a video player showing a scene from a movie. A large red arrow points from the text to the video player. The interface includes a left sidebar with a list of slides, a top navigation bar with 'Upgrade', 'Themes', 'Preview', 'Exit', and 'Save' buttons, and a right sidebar with settings for 'Question type', 'Background color', and 'Slide layout'. The video player has a 'Remove' button and a 'YouTube' logo.

stránka s voľne dostupnými rozprávkami: <https://www.rozpravky.sk/>

PLATFORMA QUIZIZZ – PUBLIKOVANÉ KVÍZY

The screenshot displays the Quizizz website interface. On the left is a sidebar with the user's name 'Ms. Beláková' and account type 'Basic account'. Below this are buttons for 'Upgrade to super', 'Create', and a list of navigation options: 'Explore', 'My library', 'Reports', 'Classes', 'Settings', 'Memes', 'Collections', 'Profile', 'Log out', and 'Less'. The main header includes a search bar with the text 'Search for quizzes on any topic' and a 'Quizizz library' dropdown. Below the header is a row of category icons: BTS, Math, English, Social Studies, Languages, Science, Computers, Career Ed, Creative Arts, and Health & PE. The main content area features two sections of quiz cards. The first section, 'Ice-breakers and Bell Ringers', contains seven cards with titles like '2 truths & a lie!', 'Quiz: Food!', 'Daily check-in', 'Goal Setting', 'Exit ticket for the end of class: Spotlight!', 'Quiz: Science', and 'Ice Breaker Games'. The second section, 'Mathematics', shows the beginning of a row of cards, including one titled 'Arithmetic Sequence'.

QUIZIZZ – TVORBA KVÍZU

The image displays the Quizizz user interface. A red arrow points to the 'Create' button in the top-left sidebar. The main content area shows a lesson preview for 'Slová opačného významu v slovenčine' (Words of opposite meaning in Slovenian). The lesson is titled 'Opozitá (antonymá) - mladý - starý - nový' (Opposite (antonyms) - young - old - new) and is presented as a slide with a blue background and white text. The interface includes a search bar, a sidebar with navigation options (Explore, My library, Reports, Classes, Settings), and a 'My library' section with filters for 'All my content', 'Created by me', 'Previously used', 'Liked by me', 'Shared with me', and 'Drafts'. The 'Create' button is highlighted with a red arrow.

QUIZIZZ
Ms. Beláková
Basic account
Upgrade to super
Create
Explore
My library
Reports
Classes
Settings

Search

LESSON
Slová opačného významu v slovenčine
0% average accuracy
0 plays
1st grade
Education
Mária Beláková
2 hours
0 likes
Save
Share
Edit

INSTRUCTOR-LED LESSON
Start a live lesson

ASYNCHRONOUS LEARNING
Assign homework

9 slides
Hide answers
Preview

1. Slide
Opozitá (antonymá) - mladý - starý - nový
By Mária Beláková

QUIZIZZ
Ms. Beláková
Basic account
Upgrade to super
Create
Explore
My library
Reports
Classes
Settings
More

Search

My library
All my content
Created by me 1
Previously used 2
Liked by me 0
Shared with me 0
Drafts 0
New Collection
Share with Quizizz
Unlock collaboration with Quizizz School and District plans.
Learn More No thanks

All Quizzes Lessons

LESSON
Slová opačného významu v slovenčine
9 Slides
KG - University
0 plays
0 likes
belakova_mari...
2 hours ago

MOŽNOSŤ VLOŽIŤ OBRÁZKY:

Z DATABÁZY (PRI FREE VERZII
OBMEDZENÁ NA 8 KS)

Z VLASTNÝCH ZDROJOV
(OBMEDZENÁ VEĽKOSŤ)

INSTRUCTOR-LED LESSON
Start a live lesson

ASYNCHRONOUS LEARNING
Assign homework

mladý (young)

starý (old)

3. Slide

nový (new)

starý (old)

7. Multiple-choice

45 seconds

Q. Označte slová, ktoré vystihujú obrázok.

answer choices

nový

mladý

starý

VIACERO TYPOV OTÁZOK:

4. Multiple-choice 45 seconds

Q. Nájdite vhodné pomenovanie

answer choices

- nový
- starý
- mladý

5. Multiple-choice 45 seconds

Q. Nájdite vhodné pomenovanie

answer choices

- nový
- mladý
- starý

9. Multiple-choice 1 minute

Q. Ktorá z viet je pravdivá? Označte ju.

answer choices

- Kostol je starý a dievča nové.
- Staré dievča otvára nový kostol.
- Pri novom kostole stojí mladé dievča.
- Mladé dievča stojí pred starým kostolom.

POZVÁNKA PRE PARTICIPANTOV

Invite participants

Deadline: 12:41pm, February 16 [edit](#)

Share report **END ASSIGNMENT**

Invite via game code

1. Ask participants to open joinmyquiz.com

2. And enter this code
1415 9993

<https://quizizz.com/join?gc=> [Copy link](#)

or share via...

- Classroom
- Canvas
- Schoology
- Remind
- Teams
- Twitter

Assigned lesson

Slová opačného významu v slovenčine [Edit](#)

February 15th 2022, 12:42 PM (In a few seconds)

[View lesson](#) [Flashcards](#)

Accuracy 0%

Questions 6

Participant Attempts 0

Participants Questions Overview **Topics** Print Download

No participants have joined yet.

NÁMET NA AKTIVITU

1. Nájdite v platformách Kahoot alebo Quizizz kvíz v bulharskom jazyku (ak je dostupný). Ak nie je dostupný, zvolte iný jazyk.
2. Diskutujte o jeho vhodnom spracovaní.
3. Vypracujte v platforme Kahoot kvíz vhodný pre žiakov sekundárneho vzdelávania a publikujte ho.
4. Vypracujte v platforme Quizizz kombinovaný kvíz s prednáškou. Publikujte ho.

5. PROBLÉMY PRI VYUŽÍVANÍ ŠPECIFICKÝCH MÉDIÍ VO VYUČOVANÍ SLOVENSKEHO JAZYKA AKO CUDZIEHO JAZYKA

VYUŽÍVANIE MEDIÁLNYCH OBSAHOV

VÝHODY

- poznanie skutočnej jazykovej praxe
- poznanie slovenskej kultúry
- jednoduchá dostupnosť

NEVÝHODY

- nutnosť pracne hľadať jazykovo primerané obsahy (z hľadiska vzdelania edukantov)
- jazyková „nespol'ahlivosť“ neformálnych obsahov, ako sú podcasty, blogy a pod.

VYUŽÍVANIE ONLINE VYUČOVACÍCH PLATFORMIEM

VÝHODY

- ekonomizácia času
- možnosť archivácie a s tým súvisiaca flexibilita študujúceho
- zabezpečený dlhodobý prístup po živom prenose
- individuálne tempo študujúceho (možnosť zastaviť, preskočiť, zopakovať isté pasáže)
- potenciál prepojiť edukáciu s vonkajším svetom (prezentácia aktivít navonok)

NEVÝHODY

- absencia interakcie študent – pedagóg
- absencia kontroly zo strany edukátora
- nemožnosť riešiť problémy face-to-face

POUŽITÁ LITERATÚRA

Kerneis, Jacques: Didactique de l'éducation aux médias et culture informationnelle, p. 271 – 279, in: L'éducation à la culture informationnelle. F. Chapron & É. Delamotte (eds.). Villeurbanne: Presses de l'enssib. 2010. 308 p.

Bougnoux, 1995, In: Maury & Serres.

Bernhard, 1998, In: Maury & Serres.

Buckingham, D..The Media Literacy of Children and Young 2005.

Kvapil a kol., Slovenčina ako cudzí jazyka. 2018.

Maury, Yolande and Alexandre Serres. Les cultures informationnelles : définitions, approches, enjeux. 2010.

Misako, Ito. p. 114 – 116. L'Unesco et la formation à la maîtrise de l'information, In:

Morandi, Franc. p. 159 – 168. Information et enseignement: les „savoirs“ du numérique.

Gardies & Couzinet, 2007, In: Chante, Alain & De Lavergne, Catherine. p. 40 – 48. 2010 L'expression „culture de l'information“: quelle pertinence, quels enjeux? In:

Tajtaková, M.: Úvod do digitálnej spoločnosti, ekonomiky a kultúry. In: 8th International Research Conference Management Challenges in the 21st Century, Bratislava, April 12, 2016. Dostupné na:

http://www.cutn.sk/Library/proceedings/mch_2016/editovane_prispevky/01_Tajtakova.pdf

Verner, Pavel: Mediální výchova (průřezové téma). 2016

POUŽITÉ INTERNETOVÉ ODKAZY

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/medialna_isced2.pdf

<https://www.statpedu.sk/sk/svp/statny-vzdelavaci-program/svp-druhy-stupen-zs/prierezove-temy/>

<https://www.culture.gov.sk/unecat/koncepcia-medialnej-vychovy-v-sr/>

<https://www.mlar.sk/>

<https://medialnavychova.sk/>

<https://www.e-slovak.sk>

<https://www.youtube.com/watch?v=vajloVdVwLc>

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10267570807-skola-snu/210572230820004-otazky-otazky-otazky/>

<https://www.kvizy.eu/vzdelavacie-vidae?cat=slovensky-jazyk>

<http://www.lexman.sk/blog/tag/slovensky-jazyk/>

<https://blog.riesenia.com/o-5-minut-a-za-5-minut-nie-je-to-iste/>

<https://www.youtube.com/watch?v=IM009xyiYu0>

<https://www.wacom.com/en-us/products/apps-services/bamboo-paper>

<https://zlatyfond.sme.sk/index.php>

<https://www.martinus.sk/?uMod=list&uTyp=search&c=%C4%8D%C5%A1%C5%A5%C4%8F&uQ=p%C3%AD%C5%A1em+bez+ch%C3%BDb>

<https://extensions.libreoffice.org/en/extensions/show/writer2epub>

<https://sigil-ebook.com/>

<https://www.adobe.com/sk/products/indesign/ebook-creator-software.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=IM009xyiYu0>

<https://www.taktik.sk/balicek-interaktivny-slovensky-jazyk-nezabudka-2-3-4-licencia-na-1-rok/>

<https://www.aktovka.sk>

POUŽITÉ INTERNETOVÉ ODKAZY

<https://www.skola.sk/1552-vyucbovy-softver-dvd>

<https://www.liveworksheets.com/5-ns294605vr>

<https://wordwall.net/https://genial.ly/>

<https://learningapps.org/>

<https://www.youtube.com/watch?v=RHRlcpWobV8>

<https://jazykovaporadna.sme.sk/>

<https://www.juls.savba.sk/poradna.html>

<https://jazykovaporadna.sme.sk/q/589/>

<https://jazykovaporadna.sme.sk/q/2740/>

<https://jazykovaporadna.sme.sk/q/9640>

www.slovake.eu – (mediatéka + záložka štúdium (konkrétne lekcie))

<https://slovake.eu/sk/library/440>

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.funeasylearn.phrasebook.slovak&hl=sk&gl=US>

<https://play.google.com/store/apps/details?id=simply.learn.slovak&hl=sk&gl=US>

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.goethe.sk&hl=en>

https://play.google.com/store/apps/details?id=net.languagecourse.vt.sk&hl=en_US

https://play.google.com/store/apps/details?id=com.lingo.play.slovak&hl=en_US

<https://wordwall.net/resource/32254173/opakovanie-slov-s-ly-l%c3%bd>

<https://wordwall.net/sk/resource/29256796/spodobovanie>

<https://wordwall.net/sk/resource/31992628/deteneleditinili>

<https://view.genial.ly/6267f8a0b981ef0011751719/interactive-content-slabiky>

POUŽITÉ INTERNETOVÉ ODKAZY

<https://learningapps.org/25331475>

<https://view.genial.ly/62717e51ea731000113b3c52/interactive-content-dvohlaskyv1>

<https://view.genial.ly/6049e0e6362fec0d0f7c8dbd/interactive-content-unik-na-cestech-za-slovesami>

<https://www.learningapps.org>

https://www.zborovna.sk/kniznica.php?action=show_version&id=361950

https://uciteliaucitelom.sk/material/anglicky-jazyk/slovne-druhy-escape-room-0?fbclid=IwAR3GP3aZetJ0tFJNjHvssQX665gpcWA4Ye5HLoQFq-m57hzGK_i60fFjI38

<https://www.therooms.eu/ako-si-vytvorit-vlastnu-escape-room/>

<https://www.youtube.com/watch?v=HEJXqn0WICU>

<https://www.rozpravky.sk/>

<https://www.silcom-multimedia.sk/tituly/slovensky-jazyk-2/>

<https://view.genial.ly/62727109fe32e60018563694/presentation-magnetic-whiteboard-presentation>

Mediálna kultúra vo vyučovaní slovenského jazyka ako cudzieho jazyka

(Media Culture in Slovak Language Teaching as a Foreign Language)

autori

univ. doc. PaedDr. Mária Beláková, PhD.

doc. PhDr. Juraj Hladký, PhD.

posudzovatelia

doc. Veličko Panajotov, PhD.

Mgr. Mária Moravčíková Kusá, PhD.

Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave 2023

ISBN 978-80-568-0561-9